

10let

Žarki svete Katarine

zbornik ob 10-letnici Doma svete Katarine

Žarki svete Katarine

zbornik ob 10-letnici delovanja Doma svete Katarine

Mengeš, december 2021

Kazalo

Prvih 10 let delovanja Doma svete Katarine	5
Zahvala in voščilo ustanoviteljic – sester usmiljenk	7
Uresničene sanje	9
Sestrsko skupnost v Mengšu	11
Od Vahtarjeve domačije do Doma svete Katarine	13
Vse mine	15
Spoštovani slavljenici	17
Moji spomini	19
Vse najboljše!	21
Z roko v roki	23
Dom svete Katarine skozi očala računovodkinje	25
Roke	29
Socialno delo v Domu svete Katarine	31
Božja pota niso naša pota	37
Mojih 8 let v Zavodu usmiljenk	39
Vtisi »svežega« upokojenca	41
Vedno pokončen, za nasmeh neskončen	43
Dom – vir modrosti, spomin srca, ljubezen s katero se vse prenaša	45
Spomin na prvo srečanje	49
Spomini	51
Blagoslovljeni naj bodo	53
Skupaj rišemo nasmeh	55
Naš poklic je tam, kjer se potrebe sveta srečujejo z našimi talenti	57
Mojih deset let	59
Drugačna gospodinja	61
Naš park	63
Učenje ob nemoči	65
Sreča je v preprosti besedi »hvala«	67
Z upanjem v jesen življenja	69
Vera je velika pomoč in uteha	77
Življenje je dar	79
Prostovoljstvo človeka bogati	81
Naša 100-letnica Vida	83
Refleksija na opravljene klinične vaje	85
Starost je lahko lepa samo, če jo sprejmemo	87
Krka	89
Srce	89
V spomin	92

Prvih 10 let delovanja Doma svete Katarine

Zgodba, ki ima dušo in srce našega Doma, se je uradno pričela pred desetimi leti, vendar pa je želja pri sestrah usmiljenkah potihoma tlela bistveno dlje časa.

Deset let delovanja našega Doma je nekaj posebnega in vredno praznovanja. To je dogodek, ki nam seže globoko v srce in nas navdaja s ponosom. Naš dom je vedno bil in vedno bo živa ustanova, polna ljubezni, miru in upanja. Tu z odprtimi rokami sprejemamo in cenimo vse življenjske zgodbe. Vezi med stanovalci, zaposlenimi in svojci so iz leta v leto tesnejše. Skozi leta se je med nami spletlo ogromno čudovitih prijateljstev in pristnih odnosov. Pa tudi bolečih izgub, zaradi katerih še bolj cenimo življenje. Iz dneva v dan se zaposleni z najboljšimi močmi in v najboljši veri trudimo, da našo nesebično in pristno dobro voljo širimo na stanovalce, tudi takrat, ko postane težko.

Srčnost zaposlenih je tista, ki nam v težkih časih daje upanje. V zadnjih dveh letih, ko v družbi prevladuje poplava slabih sporočil in razdvojenost, naši zaposleni delajo s še večjo vnemo, s še več srčnosti, empatije, pogosto na robu svojih zmogljivosti. Mnogokrat so edini, ki

stanovalcem nudijo nežen pogled, lepo besedo, objem ali stisk roke. Pa vendar so tudi naši zaposleni na koncu dneva samo ljudje, kateri imajo svoje cilje, potrebe in želje, poleg tega, da jih doma čakajo družine, otroci.

Zato, dragi moji sodelavci in sodelavke, hvala za vašo srčnost, prijazne poglede, nasmejane obraze, dobro voljo, predanost, empatičnost in za vašo moč in hkrati milino, ker znate iz obraza prebrati stiske in priskočiti na pomoč brez verbalne komunikacije, ker znate povezo-

vati, ker zmorete opravljati dela, ki niso nujno vaša, ker znate med seboj sodelovati in se spodbujati, ker soustvarjate naš DOM. Brez vas, kateri pletete zgodbo že 10 let, dom ne bi bil tako domač.

Prav tako smo v domu hvaležni, da vrednote doma ostajajo iste kot pred leti. Veseli smo, da živimo »naš moto« z upanjem v jesen življenja in našim stanovalcem omogočamo čim boljše kvaliteto življenja. Svojci, ki ste dnevno del našega doma, pomirjeni opazujete svoje drage, kako preživljajo jesen življenja, zato hvala tudi vam, ker ste nam jih zaupali.

Ko sem pred tremi leti stopila v »čevlje« direktorice Doma svete Katarine, si nisem predstavljala, kakšni izzivi me čakajo. Izzivi so se pojavili nepričakovano, potihoma in še kar trajajo. Covidni čas je čas, ki nas je spremenil, pa vendar ostajam pri svojem delu predvsem strokovna, kar se tiče vodenja doma ter čuteča, odgovorna in poslušna, kar se tiče mojih sodelavcev, stanovalcev in njihovih

vih svojcev. Verjamem in zaupam, da je to pristop, ki mojim zaposlenim pomeni ogromno, zaradi katerega naš dom ni le institucija delavcev in zaposlenih, pač pa ena velika družina, ki skupaj diha, živi in čustvuje. Verjamem, da vsi delamo dobro in da je v vsakem človeku moč najti nekaj dobrega, lepega, le omogočiti mu moramo, da nam to pokaže. To medsebojno bogastvo, ki sem ga v mojem mandatu ustvarila tako z zaposlenimi kot sestrami usmiljenkami, nas v teh časih še bolj povezuje.

Ob koncu želim našim sestram usmiljenkam, ki so s svojo stalno prisotnostjo vpete v naša življenja in v življenja naših stanovalcev, izraziti v imenu nas vseh hvaležnost. S svojo molitvijo, skromnostjo in predanostjo dnevno bogatijo življenja naših stanovalcev, stanovalk ter zaposlenih. Ob desetletnici delovanja jim v imenu vseh zaposlenih čestitam in obljubljam, da se bo delo in poslanstvo doma nadaljevalo še naprej.

Snežana Golob

Zahvala in voščilo ustanoviteljic – sester usmiljenk

Draga in spoštovana direktorica Snežana Golob in vsi zaposleni v Domu, dragi in spoštovani stanovalci z vašimi svojci!

Deset let življenja je lahko veliko ali malo, odvisno od njihove vsebine, pa tudi od našega notranjega pogleda nanje. Za Dom svete Katarine lahko mirno zatrdimo, da je veliko, ker je vsebina preživetih let dragocena in ker je naš pogled nanje poln občudovanja in hvaležnosti! Koliko dobrega – vidnega, še več pa nevidnega, koliko dobrega – podarjenega in prejetega, je trajno shranjenega v zakladnici teh let.

Naj bo za to zahvaljen Bog, ki je izvir dobrega in ki je Dobro sàmo. Naj bodo za to zahvaljeni tudi vsi, ki so v minulih letih to dobro uresničevali, in vi, ki ga živite danes. Hvala vam, zaposleni, z direktorico gospo Snežo na čelu, za vaš nepogrešljiv doprinos h kakovostnemu življenju Doma in k uresničevanju njegovega plemenitega poslanstva. Hvala vam, stanovalci in stanovalke, vključno z našimi sestrami, da ste pravzaprav njegovo središče. In vi, njihovi svojci, ki s svojo bližino in sodelovanjem pomagata plesti trdno mrežo medsebojne povezanosti v Domu, da vzdrži tudi v težavah.

Kot odgovorna zastopnica sester usmiljenk, spremljam zadnja štiri leta delovanje Doma bolj od blizu in sem vanj na potreben način tudi vključena. Zato ob tej slovesni priložnosti izražam posebno hvaležnost za dobro sodelovanje med nami – ustanoviteljicami Zavoda in Doma svete Katarine – ter vodstvom Doma in preko njega s celotno ekipo zaposlenih.

Le Bogu je znano, koliko skrbi, ovir in težav, – z druge strani pa tudi koliko dobre volje, prizadevanj in dela, molitev in zaupanja je skrito v zgodovini in sedanjosti Doma. Želimo, verjamemo in zaupamo, da se bo z našimi skupnimi močmi in z Božjo pomočjo to ohranjalo in plemenitilo tudi v prihodnosti.

Vsem članom in članicam velike družine Doma svete Katarine v imenu sester usmiljenk za 10. rojstni dan Doma iskreno voščim. Po svojih močeh, zlasti pa z molitvijo vas bomo tudi vnaprej rade podpirale. Bog vas živi!

s. Francka Saje, vizitatorica

Uresničene sanje

Včasih se zgodi, da ljudje »sanjamo«, ko smo popolnoma budni. To so navadno zelo intenzivna razmišljanja, načrtovanja, močne želje in kjer še ni videti čisto jasnih možnosti za uresničitev.

Na podoben način so sestre usmiljenke začele »sanjati« o Domu, ki bi bil tako zelo potreben za starejše in bolne sestre, pa tudi za ostale starejše osebe, ki v dolgih čakalnih vrstah niso uspele dobiti prostora v domovih za starejše. V začetku novega tisočletja je ta želja in potreba postajala vedno močnejša. Z denacionalizacijo nekdanjega gospodarskega poslopja ob sestrski hiši v Mengšu, se je

pokazala tudi večja možnost za uresničitev »sanj«. In »vse naše sanje se lahko uresniči, če imamo pogum, da jim sledimo«, bi rekel Walt Disney. Potovanje s tisoč kilometri se mora začeti z enim samim korakom ... In ta prvi korak je bil ustanovitev Zavoda usmiljenk, ki je nekaj let sicer ostal v »spanju«, mirovanju, to pa je bilo ravno prav, da so se lahko začela izvajati gradbena in druga pripravljala dela.

V letu 2008 so podrli hleve nekdanjega Zavetišča ob sestrski hiši in začeli po načrtih arhitektke Lidije Kamnikar-Malerič graditi Dom svete Katari-

ne. Toda prav tako, ali pa še bolj kot za gradnjo nove stavbe, je bila velika skrb, kako pripravljati kader in vse ostale pogoje za obratovanje te nove ustanove, saj sestre v svojih vrstah niso imele zadosti za to usposobljenih moči.

»Obstaja samo ena stvar, ki onemogoča uresničevanje sanj: strah pred neuspehom« (Paulo Coelho). Ta strah smo sestre premagale, ko smo vse zadeve zapale Božji previdnosti, Brezmadežni Mariji in priprošnji sv. Katarine Laboure, ki je večino svojega življenja s tolikšno ljubeznijo skrbela za starejše ljudi v zavetišču blizu Pariza.

Sanje so se počasi uresničevale: 18. julija 2009 je bila blagoslovitev novega Doma svete Katarine, v letu 2011 pa še blagoslov dveh, že obstoječih, a temeljito obnovljenih sestrskih hiš na ulici Zavrti 45. Končno so bili pridobljeni potrebni prostori, da je v začetku leta 2012 začel delovati Dom svete Katarine v okviru Zavoda usmiljenk. V vodstvu Doma je bil že od vsega začetka zaposlen velik delež zunanjih zavzetih sodelavcev (direktorica Marija Šterbenc, socialni delavec Klemen Jerinc, negovalke, gospodinje, kuharji), ostalo pa so pokrile še sestre usmiljenke same: s. Marta Jerman kot zdravnica, s. Metka Tušar kot glavna sestra, s. Polona Vidic – delavna terapevtka in še ostale sestre prostovoljke za nego in v kuhinji.

Zelo pomemben dogodek za Dom je bila zagotovo pridobitev koncesije v letu 2017, ki se je pričela izvajati v naslednjem letu. V desetih letih se je marsikaj spremenilo. Zvrstilo in zamenjalo se je veliko število zaposlenih. Dom je dobil novo direktorico – Snežano Golob, socialno delavko Petro Hubad Gabršček in zdravnika dr. Janeza Rifla. Prav tako so se menjale vodstvene službe pri sestrah usmiljenkah. Velike spremembe so se dogajale tudi pri samih stanovalcih Doma. Veliko starejših in onemoglih sester, kot tudi drugih oskrbovancev je Bog poklical k sebi, na njihova mesta so prihajali drugi.

Življenje in dogajanje v Domu se ves čas lepo zrcali v domskem glasilu Žarki svete Katarine.

Sestre usmiljenke, kot ustanoviteljice, kot tudi vodstvo Doma in vsi zaposleni dobro vemo, da se za temi »uresničenimi sanjami« skriva veliko znoja in napora, hkrati pa veliko lepih doživetij.

Ob 10. obletnici naj vse doseže globoka in iskrena zahvala za vsa prizadevanja in še spodbuda, da ne bi nehali skupaj »sanjati« še naprej, saj bo le tako vsem stanovalcem Doma možno Z UPANJEM STOPITI V JESEN ŽIVLJENJA.

s. Barbara Šelih

Sestrsk skupnost v Mengšu

Kadar se v mirnih jutranjih urah sprehodim mimo Doma svete Katarine, se s pogledom prav rada ustavim ob podobi na pročelju – ob sv. Katarini Labouré in Mariji Brezmadežni. Z mislijo takoj pohitim k sv. Katarini, tihi in skromni sestri, globoko verni in junaški v delih ljubezni. Vsa leta je prežive-la med starčki v razdajanju in nesebičnem izgorevanju. Vsi stanovalci našega Doma, sestre in drugi, so danes pod njenim varstvom in ustvarjalno svežino njene ljubeznive priprošnje. Deležni so lepe oskrbe, razumevanja ter človeške bližine in s tem tudi obilnega Božjega blagoslova.

Sestrsk skupnost je v Mengšu prisotna že kar nekaj časa – prav letos mineva sto let, odkar so se 5. januarja 1921 naselile v tem kraju. Zadnja leta živi v

skupnosti več starejših sester, ki so bolne in opešane v telesni moči.

Na začetku delovanja Doma svete Katarine je bilo v skupnosti 44 sester, od tega 20 na oddelku Lilije. Podobno je bilo naslednjih deset let, vse do pojava epidemije covida-19, jeseni 2019. Trenutno živi v skupnosti 30 sester, od tega slaba polovica v Domu svete Katarine. To so sestre, ki potrebujejo vsakodnevno oskrbo in pomoč. Ostale sestre živimo v hiši poleg Doma. Večina teh je upokojenih, nekatere pa še skušamo na tak ali drugačen način lajšati trpljenje osamljenih in trpečih v našem kraju. Po svojih močeh živimo z župnijo, ki jo imamo rade in nanno, kot tudi na vse prebivalce Mengša, z molitvijo kličemo Božjega blagoslova. Tri sestre so zaposlene v Domu svete Katarine, štiri tam pomagajo kot prostovoljke.

V Domu svete Katarine se sestre počutijo dobro. Vzorno je tudi sodelovanje med sestrami in drugimi zaposlenimi v Domu. Ozračje doživljamo kot sproščeno, zaupno in veselo, družinsko in domače.

Tudi z vodstvom je sodelovanje izvrstno. Izredno dobro sodelovanje in pomoč smo občutile v času bolezni covid-19. To se je pokazalo pri svetovanju na zdravstvenem področju in pri oskrbi z materialom. Medsebojna delitev je bila velika, drug drugemu smo pomagali in se spodbujali k novemu upanju. Ob skrbi za dobro počutje vseh se trudimo, da bi bilo poskrbljeno tudi za duhovne potrebe, tako za sestre, kot za oskrbovance. Tako imajo dopoldne vsi možnost skupne molitve, popoldne pa sveto mašo.

Vse do covid-19 smo se sestre obeh skupin pogosto srečevale na skupnih praznovanjih in ob drugih pomembnih dogodkih. Rade smo se prijetno povesele ob okroglih jubilejih sestrskega poklica, rojstnih in godovnih dnevih. Z veseljem smo se pridružile praznovanju rojstnih dni stanovalcev doma, raznim koncertom in drugim prireditvam. Povezovala so nas tudi lepa predavanja. Covid-19 pa nam je v marsičem zaprla vrata ...

Koronavirusna bolezen 2019 je pustila mnoge posledice. Predvsem nas je osamila. Prej smo bili veliko bolj doma-

či ter povezani s stanovalci in svojci ter tudi sestrami. Želim si, da bi čimprej lahko spet zaživel pravo družinsko življenje, se podpirali in sodelovali v vsem lepem in dobrem.

Sedaj je vse bolj skromno, še vedno pa je veliko iskric, ki polepšajo in osvetljujejo dneve vsem stanovalcem Doma.

»Ljubezen ne živi od besed, niti se z besedami ne more razložiti – zlasti ne tiste ljubezni, ki služi Njemu, ki od Njega prihaja, ki Njega najde in se ga dotika. Doseči moramo srca in zato moramo ljubezen dokazati z dejanji,« je dejala sveta mati Terezija iz Kalkute.

Naj nas spremlja njena topla misel, bogatí zgled svete Katarine in krepi blagoslov našega Odrešenika.

s. Bernarda Trček, HKL

Od Vahtarjeve domačije do Doma svete Katarine

Tak je naslov skromne knjižice, ki je nekako obeležila prihod sester usmiljenk v Mengeš pred dobrimi sto leti. Ta okrogla obletnica nosi datum 5. januar 2021. Zaradi pandemije covida-19 pa je ni bilo mogoče obhajati tako, kot smo si želeli. Praznovanje je kljub temu dobilo svoj prostor na začetku jesenskega časa, ko ponovni pohod nesrečnega virusa, ki je človeštvu prinesel toliko hudega, v naši domovini vendarle še ni preprečil vsakega druženja.

Da, od Vahtarjeve domačije do Doma svete Katarine! V teh besedah je pravzaprav zaobjeto skoraj vse, ali vsaj veliko tega, kar se je (v Mengšu) dogajalo dolгих sto let, in kar je nazadnje privedlo do ustanovitve novega doma, Doma svete Katarine, kjer naj bi bolne in ostarele sestre usmiljenke našle svoj dom – verjetno zadnjega tu na zemlji. In poleg njih še drugi bratje in sestre, ki jih je življenje prav tako pripeljalo v bolezen in starost ter potrebujejo skrbno nego in lajšanje svojih bolečin in težav.

Ob tem razmišljanju se v srcu porodi misel: če pred sto leti neki veren Mengšan ne bi pomislil na to, da bo svoje premoženje zapustil bolnim, revnim in ostarelim sokrajanom, bi verjetno danes tudi Doma svete Katarine ne bilo. In če

sestre, ki so bile takrat, tistega januarja 1921 naprošene, da pridejo streč tem ubogim, ne bi velikodušno odgovorile na klic, ki so ga prejele od Boga in od svoje Družbe, kateri so pripadale z vsem srcem – danes ne bi obhajali 10-letnice Doma svete Katarine, poimenovanega po eni od njihovih sosester, ki je bila prav posebej obdarjena z nebeškimi darovi. Danes nekateri ljudje radi rečejo: »Vse v našem življenju je vódeno.« Res, vse je vódeno – od zgoraj. Pa ne od neke višje brezosebne sile, ampak od neskončno modrega in dobrega Boga; Boga, ki je oseba, živa in »komunikativna«, s katero se pogovarjamo in ji vse izročamo. To je naš Stvarnik, naš Oče v nebesih.

O vsem tem pripoveduje, če tako rečem, ta »slavnostna« knjižica. Z mnogimi podatki, morda na prvi pogled suhoparnimi, odkriva pred nami dogajanje v prvem domu za ostarele v Mengšu – v Domu sv. Vincencija. Pa vendar ti podatki niso zgolj nametani od ne vem kod. Sestre so jih skrbno zapisovale, zato so resnični in skrivnostni hkrati. Resnični, ker so se zares dogajali, in skrivnostni, ker nihče ne more natanko vedeti, kaj vse se je dogajalo v srcih mnogih, ki so bili med potrebnimi nege in pomoči, in v srcih sester, ki so jim stale ob strani. Vse to lahko le slutimo. Nekaj pa vendarle vemo. Vemo, da je sestre, ob vseh človeških slabostih, ki so jih nedvomno imele, vodila ljubezen. Vemo, da so jim bili oskrbovanci za njihovo dobroto, skrb in vse drugo hvaležni in so jih imeli radi. In da so, žal, bili tudi drugi, ki so jim pri njihovem delu gledali pod prste, jih tožili in celo preganjali. Iz vsega tega

pa je kot iz dobrega humusa raslo nekaj plemenitega, tako žlahtnega, da sadove pobiramo še danes.

Zato iz vsega srca upamo, da bo Dom svete Katarine, kot eden od žlahtnih potomcev Vahtarjeve domačije, še naprej rojeval sadove – dobre sadove, od katerih bodo živele sestre, njegovi stanovalci in tisti, ki se ob obojih žrtvujejo, da jim je lepo. Zato se naša prošnja dviga k Bogu, začetniku vsega dobrega, pa k našima ustanoviteljema, sv. Vincenciju Pavelskemu in sv. Ludoviki de Marillac, zlasti pa k sveti sestri Katarini Labouré, zavetnici našega Doma, da posredujejo za nas. Tako se bo dobro delo, ki se je pred desetimi leti začelo, lahko blagoslovljeno nadaljevalo.

s. Cveta Jost, HKL

Vse mine

Leto 2012 je bilo kot vsako leto. Ko se začne, se ga veseliš, ker si poln pričakovanj. Pozneje pa se stvari začnejo spreminjati, nekaj se odvija tako kot si si zamislil, in malo povsem drugače, kot so si drugi predstavljali. Vsaka institucija, v kateri se dela z ljudmi, ti že ob prihodu da prvi vtis – ali boš sprejet ali ne. Ko sem prišla v Zavod usmiljenk, Dom svete Katarine v Mengšu, sem že na vhodu ob sprejemu začutila mir, varnost in toplino. Je že tako, da več korakov kot jih prehodimo skozi življenje, prinese več izkušenj. »Tukaj bom pa lahko ustvarjala«, sem si rekla in šla novim izzivom naproti in svojemu novemu cilju v poklicni karieri.

Vsaka sprememba v življenju prinese marsikaj. Delo z ljudmi, sodelavci in stanovalci doma, je kot nepopisan list in želela sem ga napisati s čim manj napakami in spodrsljaji in s kar najlepšo »pisavo«. Ko misliš, da si eno stvar uredil, že čaka druga pred vrati, na mizi, na računalniku, v željah in pričakovanjih sodelavcev itd. Vedno te kaj preseneti in so trenutki, ko si rečeš, da si vse postoril, pa od nekje pride nekaj povsem svežega in nepričakovanega, česar se je treba lotiti.

Ko sem prevzela mesto direktorice v Domu sem se zavedala, da ne bo lah-

ko, saj je bilo treba marsikaj urediti, na novo organizirati, uskladiti, vse zato, da bi bilo bolje tako za zaposlene sodelavce, kot za stanovalce, zaradi katerih smo se vsi skupaj trudili, da bi jim bil dom čimbolj prijazen in prijeten, domač, predvsem pa spodbuden za kar najlepše preživljanje »jeseni življenja«.

Osebnostno je tudi meni Dom postajal moj »drugi dom«. Veliko časa sem preživela v njem. Vse je postajalo del mene – slike na stenah, oprema, urniki, skupna jutranja molitev s sodelavci, z njihovimi željami, potrebami in osebnimi problemi; sestrsko skupnost, stanovalci in hvaležnost njihovih svojcev, ki so jo pokazali in izražali na različne načine. Vse se me je dotaknilo, mi »zlezlo pod kožo« in vse je bilo podprto z odgovornostjo. Nekatere stvari so v meni pustile poseben pečat. Če bi jih ubesedila,

bi ne imele več take vrednosti, zato naj ostanejo samo moje.

Nedvomno je bila pri poslovanju Doma zelo pomembna naloga potreba po pridobitvi koncesije. Od tega je bilo odvisno tudi razpoloženje stanovalcev in njihovih svojcev, saj je vplivalo na večje oziroma manjše stroške zdravstvenih storitev pri oskrbninah. Prav tako je pridobitev koncesije vplivala na zaposlovanje kadrov s področja zdravstvene in negovalne stroke. To se je zgodilo v zadnjem letu mojega dela. Ko so stvari res dobro stekle, se je končalo tudi moje delovanje v Zavodu usmiljenk, v Domu svete Katarine.

Kot vsaka stvar mine, je tudi to izjemno obdobje minilo. Pustilo mi je neizbrisne spomine, me obogatilo in me še danes napolnjuje z veseljem in hvaležnostjo, da sem bila del kolektiva.

Marija Šterbenc

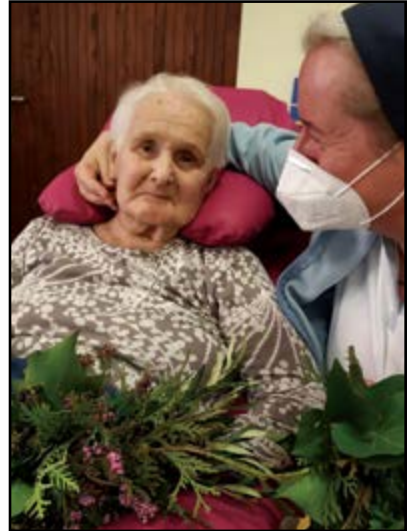
Spoštovani slavlenci

Praznujete deset letnico delovanja na področju oskrbe starejših, kar je že od nekdaj zelo pomemben dejavnik v naši družbi. Za vsak jubilej je potrebno, v katerikoli organizaciji ali skupnosti, vztrajati, biti pripaden delu, ki ga opravljate, kar je včasih zelo težko. Predvsem pa je potrebno biti human in imeti veliko mero srčne kulture do ljudi, ki vašo pomoč potrebujejo in jo pričakujejo.

Za vse to se vam in vašim predhodnikom, ki so bili zaposleni v Domu svete Katarine, iskreno zahvaljujem in želim, da tudi v bodoče delujete na tako visokem nivoju kot sedaj.

V prihodnje želim vse najboljše vodstvu in zaposlenim, še posebej pa vašim stanovalcem, saj preko njih lahko izrazim zadovoljstvo in visoko raven oskrbe, katere so deležni.

Franc Jerič, župan

Moji spomini

Prvič sem obiskal vaš zavod, ko je v njem bival duhovnik Srečko Turk (umrl je maja 2017). Poznala sva se, ko sva skupaj delovala v dekaniji Vrhnika. Na obisk sem prišel s sobratom duhovnikom. Opazil sem, da je bila njegova soba dokaj velika ter seveda snažna, čista. Vse je bilo lepo pospravljeno. Takrat mi niti na kraj pameti ni prišlo, da bom že čez nekaj let postal župnik v Mengšu.

Naslednje srečanje z Domom je bilo, ko sem prišel na ogled nove župnije. Moram priznati, da je bilo teh ogledov več. Ne vem natančno ali sem prišel sam, ali me je spremljal takratni župnik, g. Janez Avsenik. Želel sem se srečati s takratno predstojnico sester, s. Ljubico

Jožić. Po kar nekaj poskusih nama je le uspelo in tako sem se prišel predstaviti.

Nato se je pričelo moje sodelovanje z Domom. Pred božičem in veliko nočjo sva z duhovnim pomočnikom, g. Štefanom Babičem, obiskala stanovalce in jim bila na voljo za zakramente. Spremljal naju je socialni delavec, g. Klemen Jerinc in ena od sester. Običajno je bila to s. Polona Vidic ali s. Metka Tušar.

Z g. Štefanom sva bila večkrat povabljeni v sestrsko obednico na kosilo. Spominjam se praznovanja visoke obletnice poroke zakonskega para, ki je bil val v Domu. Na slovesnost je bil povabljen tudi upokojeni nadškof Alojz Uran in takrat sem ga zadnjič videl.

Posebno doživetje nosim v srcu, ko sem praznoval srebrno mašo – 25 let duhovništva. Bil je četrtek, 9. julija 2020. Zaradi ukrepov koronavirusne bolezni-19 sem na vrtu Doma obhajal sveto mašo. Z menoj je somaševal g. Lojze Bratina, ki biva v domu. Nekaj zaposlenih je pri maši veselo prepevalo. Ozvočenje je bilo povezano tudi v sobe stanovalcev, ki niso mogli priti na vrt. Ob tej priliki sem dobil v dar čudovito knjigo o hribih, ki sem jo seveda z veseljem prebral.

Ko pomislim na Dom, ne morem mimo s. Jelke Rupnik, ki je tu bivala 15 let. Če je le mogla, je prišla k maši v župnijsko cerkev. Iskala je bralce beril, vodila petje in skrbela, kdo bo pobiral s pušico. Hvaležen sem sestram, ki imajo na skrbi cerkveno perilo: prte, prtičke, albice, ...

V Domu me je takoj prepoznala gospa Silva Rajer, ki je tu zaposlena in s katero sem se srečal že v prejšnji župniji. Tu je našla dom tudi, meni poznana misijonarka, s. Mirjam Praprotnik, katero sem spoznal v mestu Drač v Albaniji. Vesel sem tudi sodelovanja s sedanjo predstojnico sester, s. Bernardo Trček in glavno medicinsko sestro, s. Metko Tušar.

Ko sem bil naprošen, da bi prišel v Mengeš za župnika, sem sprejel to poslanstvo tudi zato, ker imam ostarela starša in bosta morda tudi onadva pot-

rebovala domsko oskrbo. Morda bi našla mesto ravno v Domu svete Katarine.

Ko sem bil še na prejšnji župniji, v Preserju pod Krimom, so me ljudje spraševali, zakaj grem proč. Pa sem rekel, da ne vem, da je takšna je Božja volja. Bo že čas pokazal. Kmalu ena teh oseb kliče, da iščejo namestitev v domu za starejšo osebo, ki je v bolnišnici in domači ne morejo poskrbeti zanjo doma. Zanimalo jih je, če poznam kaj osebja katoliškega doma. Priporočil ga je njihov zdravnik. Ko sem potrdil, jim preskrbel kontakt odgovorne osebe, ki sprejema nove ljudi v dom, se je našla rešitev. Nič povezah. Nekdo je ravno umrl. Ta oseba je nujno potrebovala oskrbo in tako se je stvar rešila. Sicer je oseba, ki je prišla v dom, že po dobrim tednu dni umrla.

Ob 10. obletnici Doma svete Katarine želim veliko božjega blagoslova vsem, ki v domu bivate in delate. Želim vam medsebojnega razumevanja, dovolj strokovno usposobljenega kadra, katerega vedno primanjkuje, predvsem pa dobrega počutja tako med stanovalci, kot med zaposlenimi. Sestram redovnicam, ki so ustanoviteljice Doma svete Katarine in še prej, pred 100 leti, Doma počitka v Mengšu, pa želim novih duhovnih poklicev.

Marko Košir, župnik v Mengšu

Vse najboljše!

Dom počitka Mengeš in Dom svete Katarine v Mengšu imata skupne korenine, čeprav prvi opravlja svoje poslanstvo že več kot sto let, drugi pa šele dobro desetletje. Oba sta povezana s sestrami sv. Vincencija, ki so v Mengšu že pred stoletjem ustanovile zavetišče za stare in ubožne, in v ta namen pozidale stavbo, ki je še danes sestavni del današnjega Doma počitka Mengeš. Po drugi svetovni vojni je bilo zavetišče v luči takratnih zgodovinskih okoliščin nacionalizirano in se je preimenovalo v Dom počitka Mengeš, toda z leti se je širilo in se postopoma razvilo v največjo tovrstno ustanovo v okolici. Številne sestre sv. Vincencija so kljub družbenim spremembam ohranjale zvestobo svojemu poslanstvu in še naprej delovale v Domu počitka kot del negovalnega ose-

bja. Zadnja sestra, s katero sem imela priložnost sodelovati tudi sama, je našo sredino zapustila leta 2012.

Po osamosvojitvi Slovenije so sestre usmiljenke ponovno oživile idejo o lastnem domu, kjer bi nudile podporo in pomoč vsem potrebnim. Želja je našla pot in leta 2009 je bil v Mengšu odprt Zavod usmiljenk, Dom svete Katarine.

Dom počitka Mengeš in Dom svete Katarine sta torej ustanovi z različno zgodovino, toda skupnim poslanstvom: skrbjo za bolne in ostarele.

Evropo in Slovenijo še posebej zaznamuje hitra rast deleža starejšega prebivalstva, saj je starejših od 65 let trenutno dobra petina prebivalstva oziroma 21 %.

Izboljšane razmere bivanja sicer omogočajo starejšim, da razmeroma dolgo ostajajo v zavetju svojih domov, toda višja starost pogosto prinese številne bolezni in takrat nastopi potreba po domskem varstvu. To potrjuje tudi število prošenj za sprejem, ki iz leta v leto narašča.

Kakovost življenja starejših ljudi v institucionalnem varstvu ni odvisna samo od kvalitetne oskrbe, ampak tudi od medsebojnih odnosov v ustanovi in izven nje. S širjenjem socialne mreže v okolje se starejši človek počuti kot normalen in sprejet člen družbe, zato je pomembno, da starejšim ljudem, kadar potrebujejo pomoč, ni potrebno odhajati v druga, neznana okolja. Domačinom je ta tegoba prihranjena, saj jim kar dva delujoča domova omogočata, da ostajajo v bližini svojcev, prijateljev in znancev.

Epidemija covid-19, ki je zaradi številnih preventivnih ukrepov vnesla med ljudi odtujenost, je nasprotno oba domova še dodatno povezala. Oba zavoda namreč ločuje samo cesta in stano-

valci obeh domov so se lahko udeleževali prireditev, ki so jih v času epidemije pripravili številni domači in gostujoči izvajalci. V dneh, ko je bilo potrebno zapreti domove pred zunanjim svetom, smo drug drugemu predstavljali izkušnjo, oporo in spodbudo. Zato svojemu sorodniku po nastanku in bratu po poslanstvu, Domu svete Katarine, ob jubileju izrekamo iskrene čestitke in želimo uspešno nadaljnjo pot.

*Lidija Krivec Fugger,
direktorica Doma počitka Mengeš*

Z roko v roki

Tako kot se s prvim žarkom v vsej lepoti rodi nov dan, ni prav nič manj občudovanja vreden njegov vrhunec, ko z zadnjimi žarki obsije nebo in da prostor novemu dnevu. Na takšen način bi lahko opisali človeško življenje.

Starost je neizogibno dejstvo življenja. Je obdobje, ko človek dozori do polne človeške uresničitve. Star sloven-

ski pregovor pravi: »Star si toliko, kot se počutiš.« Staranje je naraven proces, za katerega so značilne spremembe v vseh celicah telesa, ki vodijo v postopno spremenjeno delovanje posameznega organa in tudi celotnega organizma. Spremeni se telesna sestava, zmanjša se delež mišičja in telesnih organov, poveča se maščobni del in upade skupna telesna tekočina. Upočasni se prebava in zmanjša površina črevesja, kjer se vsrkajo različne snovi. Zmanjša se jetrna masa, krvni pretok in zmožnost presnavljanja v jetrih. Zmanjša se delovanje ledvic, zmogljivost srca in ožilja, moč dihalnih mišic ter krvni obtok v možganih. Spremeni se tudi število in občutljivost posebnih mest v organih, kamor se vežejo različne zdravilne učinkovine. Spremeni se vid in poslabša sluh.

Vse te spremembe vplivajo na razvoj različnih bolezni, na zdravljenje z zdravili in povečajo verjetnost za nastanek težav, ki so povezane z uporabo zdravil.

S starostjo se poveča verjetnost različnih neprijetnosti, med katerimi so najpogostejše zmanjšana sposobnost spomina in koncentracije, mišljenja, govora, orientacije, odločanja, slabša oskrba telesa s hrano in tekočino, ob dolgotrajnem ležanju se pojavijo preležanine, lahko tudi uhajanje urina in blata.

Lekarniški farmacevti lahko veliko pripomoremo h kakovostnemu staranju s svetovanjem o pravilni, varni in učinkoviti uporabi zdravil, zdravem življenjskem slogu ter z osveščanjem o preprečevanju in obvladovanju različnih bolezni.

Prve informacije o zdravilu dobite pri zdravniku. Bolj natančno in obširnejšo razlago o zdravilu vam poda lekarniški

farmacevt. Za pravilno in varno uporabo zdravil vam lahko pripravi tudi seznam vseh zdravil, ki jih uporabljate. Za celostno obravnavo je potrebno navesti tudi zdravila brez recepta, prehranska dopolnila in druge izdelke rastlinskega izvora, ki jih posameznik uživa.

Zelo smo ponosni in veseli, da lahko z našim znanjem in svetovanjem sodelujemo z Zavodom usmiljenk. Skupaj z njimi že od njihovega začetka gradimo lep odnos, poln medsebojnega spoštovanja in pozitivne energije.

*Katarina Zajc, mag. farm.,
Lekarna Vir*

Dom svete Katarine skozi očala računovodkinje

Življenje je neizmerno lepo, nepredvidljivo in bogato, če mu dovolimo, da nas vodi, kamor hoče.

Ko sem zapustila šolske klopi, se mi še sanjalo ni, kaj hočem in kam grem.

Zaposlila sem se v podjetju, ki je kmalu začelo zapirati svoja vrata zaradi slabih gospodarskih razmer v 80. letih prejšnjega stoletja. Še preden se je podjetje zaprlo, se mi je ponudila služba drugje. Tudi tu nisem dolgo ostala, saj so se lastniki odločili, da dejavnost zaprejo. Še preden so jo zaprli, sem kot računovodkinja dobila ponudbo za službo v državni upravi. Takrat je bil ta poklic nekaj novega, računovodstvo pa je bilo moja strast že v šoli.

Moja prihodnost je bila zagotovljena. Urejeno delo za nedoločen čas in redna plača sta mi nudila zaposlitev do moje upokojitve.

Toda prišlo je leto 1996, ko mi je bilo ponujeno delo v gospodarstvu. Mlada, polna energije, sem hotela preizkusiti še kaj, zato sem ponudbo sprejela. Nisem vedela, da sem bila vržena v morje, kjer so divjali viharji. Premetavali so me iz enega podjetja v drugega, kjer so me čakali stečaji in prisilne poravnave. Med vsemi temi valovi pa sem dobila

ponudbo od sester usmiljenk za vodenje računovodstva v Družbi hčera krščanske ljubezni.

Bila sem poleg, ko se je leta 1998 rojevala misel, da bi v Mengšu, kjer je Bernard Kavčič vodil postopek denacionalizacije, zgradili dom za starejše in tako sledili poslanstvu sester usmiljenk.

Prvotna ideja je bila, da bi se zgradil dom za 90 ali celo 120 stanovalcev. Denacionalizacija je bila uspešno zaključena, prezgodnja Bernardova smrt pa je za nekaj časa ustavila idejo o gradnji. Toda potrebno je bilo iti naprej in sestre usmiljenke so naredile naslednje korake. Odločile so se, da bodo šle v gradnjo doma za 60 stanovalcev.

Dne 11. januarja 2005 je bil registriran Zavod usmiljenk. Ustanovljen je bil kot zasebni zavod, katerega ustanoviteljica je bila Družba. Sedež Zavoda je bil v Šentjakobu, direktorica pa Barbara Šelih. Že takoj je bil registriran s široko paleto dejavnosti. Osnovni cilj pa je bil, da bi preko tega Zavoda izvajali dejavnost nastanitvenih ustanov za oskrbo. Prevezla sem računovodstvo.

Izdelani so bili načrti za Dom svete Katarine, zavihati je bilo treba rokave.

in zakopati lopate. Gradnja se je začela v začetku leta 2008 in prvi računi so prišli kmalu zatem. Povezavo med Družbo ter izvajalci, podizvajalci in vsemi dobavitelji na drugi strani je vodila s. Marta Rauh. Medtem ko se je s. Marta ukvarjala z gradbinci, pa je s. Katarina Jereb pripravljala teren za pridobitev koncesije za opravljanje dejavnosti Doma svete Katarine.

Leta 2011 se je sedež Zavoda prenesel v Mengeš, direktorica pa je postala s. Katarina. Ona je bila tudi tista, ki se je maja 2011 v Zavodu tudi prva zaposlila. Pridobitev koncesije ni bila uspešna, zato smo se lotili pridobivanja dovoljenja za delo. Zalogaj je bil zahteven, saj je bilo treba pripraviti program dela, določiti število zaposlenih, oblikovati ceno, narediti finančne plane za prihodnja leta in še marsikaj.

To leto je bilo uspešno. Pridobljeno je bilo uporabno dovoljenje za stavbo. Dne 27. oktobra 2011 pa je Zavod pridobil tudi dovoljenje za delo. Postavljena je bila podlaga, da se Domu svete Katarine da dušo. Po s. Katarini so bile prve naslednje zaposlitve že decembra 2011, najdaljši staž od zaposlenih, ki so danes še tu, pa ima Ustar Sabina, ki se je zaposlila v začetku januarja 2012. Od tistih, ki so se v Zavodu zaposlili v letu 2012, jih je kar 13, ki so tu zaposleni še danes. Prvi stanovalci Doma svete Katarine so bile ostarele sestre usmiljenke, ki so bile nastanjene v januarju 2012. Dom je hit-

ro dobival nove stanovalce, že v prvem mesecu je bilo 40 novih sprejemov. Oktobra istega leta se je Dom napolnil in od takrat do danes ni nikoli imel manj kot 60 stanovalcev. Vodenje pa je prevzela ga. Marija Šterbenc.

Začetki delovanja so bili naporni. Vse je bilo treba postaviti na novo. Organizirati delo, urediti oskrbo, zdravstveno nego, zaposliti ljudi. Promotorji tega so bili Marija, s. Metka kot vodja zdravstvene nege in socialni delavec Klemen. Vsak je s svojimi izkušnjami in njemu lastnimi sposobnostmi prispeval, da se je Dom svete Katarine postavil na noge.

Kmalu pa je postalo jasno, da finančno ne bomo mogli preživeti brez koncesije, saj se je celotna zdravstvena nega financirala s pomočjo stanovalcev in z nemalo pomoči same Družbe. V letu 2017 smo se prijavi na razpis za pridobitev koncesije in uspeli. Pogodba je bila podpisana 24. januarja 2018, junija tistega leta pa smo že pridobili prva denarna sredstva za zdravstveno nego. Tega smo bili neizmerno veseli.

V začetku leta 2019 je vodenje prevzela Snežana Golob. Medtem ko je bilo celotno obdobje vodenja Marije Šterbenc, od leta 2012 do 2018, zaznamovano z namestitvami, zaposlitvami, organiziranjem optimalnega delovnega procesa, pridobitvijo koncesije, ki ga je Marija s svojimi bogatimi delovnimi izkušnjami iz prejšnjih zaposlitev uspeš-

no izpeljala, je Snežani ostala konsolidacija. Fluktuacija zaposlitev se je umirila, saj imamo sedaj samo 3 od 46, ki so zaposleni za določen čas. Od prve zaposlitve do danes je bilo zaposlenih kar 107 ljudi. Finančno stanje pa je ob polni zaposlitvi stabilno in zelo predvidljivo. Vendar pa je Snežano čakala drugačna preizkušnja. Delo v času epidemije covid-19 je bilo zelo nepredvidljivo in je zahtevalo dodatno energijo.

Po skoraj 10-ih letih delovanja Doma, pa tudi hiša že zahteva prva večja in obširnejša investicijska vzdrževanja.

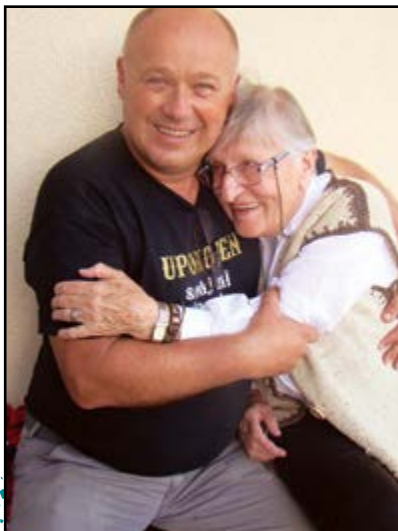
Ker poznam sestre usmiljenke in ker sem osebno delala z vsemi, ki sem jih omenila, vem, da so s svojimi osebnimi izkušnjami in talenti, ki jih imajo, svoje delo opravili z vso resnostjo, zavzetostjo, požrtvovalnostjo, dobrimi nameni, predanostjo in srčnostjo. In upam si reči tudi: po notranjem nagibu.

Vem, da so sestre usmiljenke že od prve ideje konec 90-ih let molile za Dom. Zagotovo je bila molitev tista, ki je pripomogla, da je danes Dom tak kot je in vem, da molitev živi tudi danes. Ta je in bo pripomogla, da je in bo Dom obstal kljub vsem viharjem.

Da je temu res tako, lahko povem iz osebne izkušnje. Preden nas je napadel virus covid-19, sem namreč v Dom prihajala vsak mesec. Ko sem vstopila na dvorišče, me je vedno preletel naveden mir in svetost, ki so jo izražale sestre usmiljenke, ki sem jih redno srečevala pred hišo, na balkonih ali na hodnikih. Tihe in neopazne so hodile okrog, kot da jih ni. Samo čutila sem njihovo prisotnost. S seboj so nosile Boga. Zato vem, kateri je notranji nagib, ki je in še vodi vse, ki vodijo Dom.

Vsak je v življenju točno tam, kjer mora biti. Seveda, če posluša notranji glas. Zato so (smo) se vsi zgoraj naštetih pojavili točno takrat, ko je bilo potrebno in so bili oziroma bodo (bomo) tu do točno takrat, ko bo potrebno. In vsak izmed nas je kot majhen kamenček v večji zgodbi. Kot je ta o Domu svete Katarine. In vesela sem, da sem del tega.

Marjetka Debevec

Roke

(bolniškim sestram, negovalkam in prijateljicam)

*Roke drsajo dlan ob dlan.
Zdaj so ogrete za darovanje.
Roke se spustijo na telo.
Telo je togo in razboleno.
Roke ga posvečeno negujejo,
kot bi mesile kruh za svojo družino.
Neznani človek pod čutečimi prsti postaja domač.*

*Roke spolzijo v neotipljivo,
pobožajo človekovo dušo.
Roke odplavljajo njeno temino.*

*Roke so hvaležne
za vsak drobcen premik,
za vsako bilko upanja.*

*Roke ničesar ne želijo v zameno,
samo prepustitev.
Zaupanje, da roke zmorejo premagati oklep.*

*Da zmorejo tisto,
kar so vse ženske roke zmeraj zmogle,
biti v oporo življenju, ki jih potrebuje.*

*Saša Pavček
Pesem iz zbirke Zastali čas.*

Življenjski cilj vsakega posameznika je vedno isti: napredovanje v dobrem.

Lev Nikolajevič Tolstoj

Socialno delo v Domu svete Katarine

Leto 2012 je bilo zanimivo leto. Četrto leto sem bil zaposlen na Inštitutu Antona Trstenjaka, kjer sem razvijal socialne programe za prostovoljce, ki delujejo na medgeneracijskem področju. V meni sta vse bolj zreli želja in odločitve, da bi svoje delo nadaljeval v domu starejših občanov. Redno sem spremljal razpise in med njimi zasledil zanimiv oglas, da v Zavodu usmiljenk iščejo socialnega delavca. Hitro sem pogledal spletno stran in ugotovil, da je dom šele začel z delovanjem.

Spomnil sem se besed dr. Jožeta Ramovša, ki je rekel, da sestre usmiljenke v Mengšu gradijo nov dom, v katerem bo tudi oaza za demenco. Kako lepo poimenovanje – kot oaza sredi puščave, kjer ljudje od blizu in daleč prihajajo k vodi in tam nabirajo moči za nadaljevanje življenja in dela. Prav te besede so bile vodilo, da sem oddal prošnjo in vneto čakal, kaj se bo zgodilo. Navdušen sem bil nad klicem gospe Šterbenc, ki me je povabila na razgovor. Njena prilagodljivost, glede na to, da sem v tistem času bil še zaposlen, mi je vlivala zaupanje, da bo morda to res moja nova služba.

Dobro se spomnim razgovora in besed gospe direktorice: »Želimo si socialnega delavca, ki bo postavljал koncepte

socialnega dela na novo – neobremenjen s koncepti, ki so že vpeljani v drugih domovih.« Počutil sem se dobro, saj sem verjel, da lahko prevzamem to odgovorno nalogo, saj v nobenem domu še nisem delal in tako bi res lahko oblikoval svojo strokovno pot ter tlakoval pot nastajajočega doma. Po razgovoru mi je pokazala še pisarno, ki je bila predvidena za socialnega delavca. Takoj mi je bila izjemno všeč. Majhna, z velikim potencialom in prekrasnim pogledom na meni ljube Kamniško-Savinjske Alpe. Izjemno sem si želel, da bi bil prav ta Dom moje novo delovno mesto. Nestrpno sem čakal na odločitev in res sem kmalu prejel direktorčin klic s

sporočilom, da sem izbran. Spomin na to, kakšno veselje me je prevevalo ob tej novici, je živ še danes.

Zaradi odpovednega roka, sem ves letni dopust porabil za to, da sem lahko prihajal v Mengeš in spoznaval Dom in sodelavce, za kar mi ni bilo nikoli žal. Kmalu mi je postalo jasno, da bo to tudi moj drugi dom. Spletel sem vezi s sodelavci, s stanovalci in svojci. Posebej se spominjam, ko me je sestra Metka prvič peljala po Domu in me predstavila nekaterim stanovalcem. Ena je bila tudi sestra Verena in bi rad z vami delil to srečanje, kot enega od številnih utrinkov: v njenih očeh sem, kljub njenim devetdesetim letom, videl otroško radoživost in na hitro mi je povedala hudomušno zgodbo o Japončkah. S takšnimi zgodbami je tudi pri meni prišla nova zavest, da se tudi v visoki starosti lahko iskreno nasmejemo in veselimo življenja.

Prvo romanje stanovalcev katoliških domov, na katerem smo sodelovali tudi s stanovalci Doma svete Katarine, je bilo na Dobrovo pri Ljubljani. Deževen dan je bil in z dežnikom sem spremljal sestro Herenijo. Skromna in bistrih misli mi je povedala, da bo kmalu praznovala 100 let. Tako sem bil presenečen, da je od tam naprej skoraj ona morala nesti dežnik in podpirati še mene.

Že kot deček sem se navduševal nad starejšimi in jih gledal s spoštovanjem.

Naposled pa sem imel vsakodnevno možnost, da sem poslušal zgodbe ljudi in se učil modrosti, ki so mi jih namenjali.

Ob moji zaposlitvi, julija 2012, smo imeli v Domu 43 stanovalcev. Ustanoviteljice so želele, da dom čimprej napolnimo. Tako smo s prizadevanjem vseh do konca leta dosegli magično številko 60 in zapolnili vse postelje. To je bil velik uspeh, tega ni bilo lahko doseči, ker takrat nismo imeli prošenj za sprejem, na podlagi katerih bi lahko ljudi takoj sprejeli. Veliko časa sem namenil povezovanju z različnimi institucijami: pisal sem v bolnišnice, društva upokojencev, v lokalna glasila – vse z namenom, da bi bila mesta kar najhitreje zasedena.

Slovenci smo znani po nezaupljivosti. Tako sem največ novih stanovalcev pridobil preko pogovorov s svojci. V Domu sem ostajal še v poznih popoldanskih urah, se ukvarjal s stanovalci, pogovarjal s svojci in na informativne pogovore sprejemal ljudi takrat, ko je njim najbolj ustrezalo. Veliko sem delal tudi na prvi socialni pomoči. Velikokrat so svojci, ko starejšega človeka oddajo v dom, še bolj potrebni pomoči, kot pa so pomoč potrebovali prej, ko so z zadnjimi močmi doma skrbeli za svojega ljubljene človeka. Občutek nekoristnosti, praznine in neizpolnjenih obljub je včasih tako velik, da so potrebne ure in ure pogovorov, da se tudi pri takem človeku »prižge lučka«. Velikokrat sem svojcem rekel, da je sedaj čas, da poskrbijo zase. Naj na obi-

ske prihajajo, ko bodo pripravljeni na to, ko bodo imeli energijo in domače razveselili z dobrimi novicami ter radostmi.

Zaradi zahtevnega dela domovi težko dobijo kader. Tako smo se vsi zaposleni vključevali v hranjenje stanovalcev, po potrebi tudi v njihovo nego in oskrbo. Dobro se spomnim gospe, pri kateri je demenca že precej napredovala. Z njo smo se težko pogovarjali, vedno je odgovarjala zelo na kratko. Pogosto pa je glasno molila. Pri obrokih sem moral prav počakati, da je zmolila molitev, potem sva lahko pojedla naslednjo žlico. Tako je hranjenje trajalo tudi celo uro, saj je molitev ponavljala in ponavljala. Pri enem od zajtrkov se mi je mudilo in gospa, ki je sicer med obroki zamišljeno gledala v daljavo in molila, je naenkrat prekinila molitev in rekla: »Se vam kam mudi?« S tem stavkom me je zelo presenetila in dala vedeti, da smo mi tam zaradi njih in ne obratno. To vodilo sem tekom svojega službovanja tudi ponotranjil.

V Domu smo organizirali številne dogodke. Velikokrat so k nam prihajali pevski zbori, folklorne skupine, gledališke skupine, gostili smo razstave, duhovnike jubilate in se veselili okroglih jubilejev naših stanovalcev in sodelavcev. O dogodkih sem prispevke večkrat objavljaval v lokalnih glasilih, prav tako pa vsako leto zbiral prispevke za domsko glasilo – Žarke svete Katarine. Večkrat so bili naši dogodki predstavljeni tudi na nacionalni televiziji.

Dom je v teh letih številčno in razvojno napredoval, vsi pa smo si želeli, da bi pridobili koncesijo, da bi nam tudi finančno šlo bolje, vendar razpisa ni bilo. Naposled je bil javni razpis objavljen v letu 2016. Direktorica, računovodkinja, glavna sestra in jaz smo zavzeto pristopili k pripravi vseh potrebnih obrazcev za oddajo ponudbe. Vse je bilo zbrano in mene je doletela čast, da sem vso dokumentacijo odnesel na Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. V letu 2017 smo koncesijo uspešno pridobili. Novica nas je razveselila. S podpisano koncesijsko pogodbo smo za 40 let pridobili zaupanje, da delamo dobro in gremo v pravo smer. In res je tako – ob dobri, srčni in motivirani ekipi je vse lažje.

Poleg svojega strokovnega dela sem vedno z veseljem pomagal kjer koli po Domu. Opravljaval sem delo oskrbovalca, negovalca, receptorja, hišnika, pomagal

pri čiščenju, v pralnici, delovni terapiji, skratka povsod, kjer je bilo potrebno. Zaupana mi je bila naloga, da pripravljam urnike za recepcijo. Urnike sem poskušal narediti kar najbolj optimalne, pravične in vsakič iskal rešitve ter kompromise, ko je bilo potrebno iskati menjave. Na urnik sem vsak mesec zapisal neko misel in s tem dal vedeti zaposlenim, da jih spoštujem in sem jih hvaležen za delo, ki ga opravljajo.

Vesel sem zaupanja Marije Šterbenc, ki mi je ponudila možnost, da sem začel ustvarjati zgodbo socialnega dela v Domu. Verjamem, da sem postavil zanesljive strokovne temelje, svojo pisarno pa naredil domačo, kolikor so možnosti dopuščale. Velikokrat so bili obiskovalci moje pisarne presenečeni, kaj vse se je našlo na policah. Prav vsak predmet je pripovedoval svojo zgodbo in vsak od pomoči potrebnih je našel uteho tudi v teh rečeh, ki so bile v moji

pisarni. Prostor sem napolnil s toplino in zaupanjem. Ko bi stene lahko pisale zgodbe, ki so jih slišale, bi jih bilo zagotovo veliko.

Ob koncu leta 2018 je dom dobil novo direktorico, gospo Snežano Golob. Vsi, ki smo od začetka sodelovali z gospo Marijo Šterbenc in bili vajeni njenega vodenja, nismo vedeli, kaj lahko pričakujemo. Obdobje začetka delovanja je bilo za nami, ogromno smo naredili, hkrati pa so se nam odpirale nove stvari, novi izzivi. Nova energija v Domu je vsem dala vedeti, da bomo tudi v bodoče delali za dobro ranljivih, ki nas najbolj potrebujejo.

Leto 2019 je teklo prijazno, bolj ko smo se bližali koncu leta, bližje smo bili soočenju s pretečo nevarnostjo in z novo realnostjo, ki še kar traja. Nihče od nas si ni znal predstavljati, da bo koronavirusna bolezen 2019 tako močno zarezala v vsakdan domov za starejše. Prvi val smo spomladi 2020 odlično prešli, šli poletju naproti in se veselili, da je vsega konec. Drugi val je prišel v močnejši obliki, mi pa utrujeni od vseh ukrepov, kljub vsej predanosti, nismo mogli preprečiti vdora okužb v naš Dom. Hvaležen sem vsem sodelavkam in sodelavcem za njihovo požrtvovalno delo, celodnevne izmene, njihove žrtve in odpovedovanja. Hudo nam je bilo, ko smo se poslavljali od umrlih. Epidemija nas je še bolj povezala, saj je jasno pokazala, da smo skupaj močnejši.

Dom poleg vsega predstavlja tudi prostor poslavljanja. V vseh teh letih se je nabralo veliko odhodov. Sodelavci so odhajali v druge službe ali v pokoj. Stanovalci pa k večnemu počitku. Kako pomembno je, da si takrat vzameš čas in si ob njih. Sam sem se vedno trudil, da sem ob tem tudi svojcem namenil nekaj časa. Spomnim se primera, ko sem šel na razgovor za službo in ga zaradi smrti v Domu zamudil. Tja sem prišel malo kasneje, se opravičil in povedal, zakaj zamujam. Novo službo sem kljub zamudi dobil, vendar sem jo, zaradi meni tako ljubega dela v Domu svete Katarine, zavrnil.

Osem let in pol je doba, ko otroci že skoraj zaključijo osnovno šolo in v tem času je tudi v meni dozorela odločitev, da grem naprej. Zasledoval sem nove možnosti in tako sem zasledil razpis na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Od objave razpisa, ki je bil v mesecu februarju, do začetka dela je trajalo skoraj celo leto. Tako sem se iz Doma poslovil ob koncu leta 2020. Vseskozi sem čutil podporo direktorice, ki me je spodbujala, naj naredim ta korak. Rekla mi je: »Klemen, moraš naprej. Čeprav bi jaz raje, da ostaneš tukaj.«

Res sem šel naprej, začel delati na Ministrstvu, kot vodja oddelka za razvoj in izvajanje socialno varstvenih programov – gre za podporno mrežo, ki različnim skupinam ljudi nudi vključenost v različne aktivnosti. V mese-

cu aprilu sem prevzel vodenje Sektorja za upravljanje izvajalskih organizacij, v novem Direktoratu za starejše in deinstitutionalizacijo. Med temi organizacijami so tudi domovi za starejše. Tako se zopet dnevno srečujem z domovi, direktorji domov in ena od direktoric mi je po telefonu rekla: »So mi rekli, da ste zelo prijazni.« Taka izjava poboža dušo in daje energijo za nadaljnje delo.

Razmišljanje naj sklenem z mislijo: v srcu vsak dan nosim Dom svete Katarine, sodelavke in sodelavce, stanovalke in stanovalce ter njihove svojce; v srcu vsak dan nosim številne prijatelje, ki sem jih tekom službovanja spoznal.

Naj zaključim z anekdoto. Eno od stanovalk z napredujočo demenco sem peljal na pregled na Polikliniko v Ljubljano. Gospa je bila zelo vitalna, tako nama hoja ni predstavljala problemov. Hitro sva prišla do hodnika, kjer sva bila naročena. Čakalnica je bila polna ljudi in gospa, s katero sva prišla, si je natančno ogledala vsakega posebej in občasno tudi glasno komentirala videz nekaterih pacientov. Moram priznati, da mi je bilo nekajkrat kar malo nerodno, saj so bili njeni komentarji takšni, da bi jih bilo včasih bolje zadržati zase. V svojem zanosu se enkrat obrne k meni in me vpraša. »Ali ste vi zelo bolni?« Pogledal sem jo in ji odgovoril, da tega pa ne vem, da bomo videli, kaj bo povedal zdravnik.

Klemen Jerinc

Božja pota niso naša pota

Sem Sergija Šuštar in sem bila prva gospodinja na oddelku Nagelj. Nikoli ne bom pozabila petka, ko me je poklicala sestra Metka Tušar in vprašala, če lahko pridem delat. Nekaj dni prej smo skupaj peš romali na Brezje, v skupni prošnji, da bi se Dom končno lahko odprl. Po 18-ih letih dela doma (imam 7 otrok), je bil to zame res lep začetek. Takrat smo dobili prvega stanovalca, ki je prišel k nam kar iz bolnišnice. Sestra Metka me je poučila o delu in negi in tako se je začelo. Počasi se je oddelek polnil in vedno sem bila vesela, če sem lahko komu skuhala kavico ali čaj.

Prvič sem bila tudi zraven ob zadnji uri, ko se je gospa umirila in z nasmehom zaspala. To je bil posvečen čas, čas notranjega miru, molitve ...

Na praznike smo se pripravljali z izdelavo raznih okraskov, rož iz papirja, skupaj smo pekli tudi razna peciva.

Bilo je veliko lepega, pa tudi hudega ob raznih boleznih. Ko nimaš moči za

pomoč, ostaja le molitev. Zaradi bolezni sem se predčasno upokojila, vendar še vedno rada preberem prispevke o Domu, stanovalcih, predvsem o sestrah usmiljenkah, o njihovem življenju in delu.

Hvala vam vsem za delo, ki ga opravljate. Je težko, pa vendar zelo lepo in bogato v izkušnjah. Bog vas živi!

Sergija Šuštar

Mojih 8 let v Zavodu usmiljenk

Vse se je začelo poleti 2013, ko me je svetovalka na Zavodu za zaposlovanje, Snežana Golob, usmerila v Zavod usmiljenk na razgovor za delo zaradi razpisa in potrebe po srednji medicinski sestri. Po razgovoru sem zelo hitro dobila sporočilo, da sem izbrana za delovno mesto in sicer najprej tri mesece poizkusno kot bolničar, nato pa kot srednja medicinska sestra. Delo je potekalo v treh izmenah, kjer smo se sodelavci izmenjevali v službi in skrbeli za naše stanovalce. Naše delo je bilo zelo razgibano: od kuhanja, hranjenja, pomoči pri negi, urejanja stanovalcev, kopanja do druženja in igranja družabnih iger. Med delom smo večkrat naleteli na kakšne prepreke, ki pa smo jih uspešno reše-

vali pod vodstvom in s sodelovanjem z glavno diplomirano medicinsko sestro, s. Metko. Povezanost v samem kolektivu se je kazala v medsebojni pomoči in podpori. Po dveh letih sem se odločila, da bi rada nadgradila svoje znanje in sem se zato vpisala na takrat še Fakulteto za zdravstvo Jesenice, sedaj poznano kot Fakulteto za zdravstvo Angele Boškin. Sam študij je bil zares zanimiv. Tako učenje kot praktični pouk sta resnično zahtevala veliko mojega prostega časa. S tem sem si pridobila predvsem ogromno znanja in izkušenj na različnih kliničnih praksah. Kljub temu sem našla čas za krajša potovanja, ki so življenju, delu in študiju dajala ravnovesje. V službi je prihajalo do nekaterih spre-

memb, ki so bile, vsaj zame in za moje psihično počutje, zelo naporne. Prišlo je že do te točke, ko sem želela odnehati, a me je podpora prijateljev, družine in ne nazadnje tudi sodelavcev v timu, držala pokonci in mi pomagala zaključiti že začeto. Kmalu po zaključku študija sem zanosila. V tem času pa so se vse stvari počasi postavile na svoje mesto; v službi smo med drugim dobili novo direktorico, ki je bila pred leti moja svetovalka na Zavodu za zaposlovanje. Med porodniškim dopustom sem uspela napisati diplomsko delo in se tako tik pred zaključnim dejanjem, zagovorom diplomskega dela, vrnila v službo.

Sedaj se moja pot v Zavodu usmiljenk zaključuje. Občutki so mešani – od strahu, kaj me čaka, do navdušenja nad novim znanjem; nato spet ali se bom znašla med povsem drugo generacijo pacientov, za katere bom skrbela. Kljub vsemu pa sem hvaležna za vsako minuto, uro, dan, mesec in leto, ki sem ga preživela v timu tukaj. V službi sem spoznala tudi osebe, ki jih želim imeti ob sebi in v svojem življenju za vedno. In že zato ima teh osem let zagotovo posebno mesto v mojem srcu. Hvala za vse tudi gospe direktorici, s katero se je moja prva zaposlitev začela in se sedaj končuje. Imejte se radi in držite skupaj, saj skupaj zmorete VSE.

Cassandra Kralj

Vtisi »svežega« upokojenca

Sedaj, ko pišem utrinke ob 10. obletnici doma in sem že dva meseca upokojenec, mi spomin seže 6 let nazaj, ko sem prvič prišel v Dom za vzdrževalca. S. Metka mi je pokazala sobo v kleti, ki je bila hkrati pisarna in delavnica.

Zunaj je snežilo in takoj sem imel delo. Prišla je pomlad in obrezovanje drevja, košnja trave, jeseni pobiranje sadja in zopet je bila tu zima. Vzdrževalci smo kot »tavžentrože« – mojstri za vse, vedno kje pregori žarnica, se zamaši odtok, potrebno je iti v nabavo ...

Našim stanovalcem je največ pomenilo, ko sem se z njimi pogovoril, pohecal, jim prisluhnil in kaj svetoval. Z nekaterimi sem stkal prijateljske vezi, ki mi veliko pomenijo.

Kmalu bi pozabil omeniti sodelavce, s katerimi sem imel dobre odnose, pa naj bo to direktorica ali čistilka. Priznam, da vas kar malo pogrešam in se vedno rad vračam v Dom.

Jože Firm

Vedno pokončen, za nasmeh neskončen

Letošnjo pomlad sem po devetih letih zaključila svojo stalno zaposlitev v Domu svete Katarine v Mengšu. S podarkom stalno, kajti ne glede na to, da je sedaj moja stalna zaposlitev moja samostojna pot, ki ji sledim, ko poslušam in se predajam svojemu poslanstvu, še vedno del svojega časa in poslanstva posvečam zaposlenim v Domu na področju promocije in preventive zdravja na delovnem mestu.

V tem času sem v Domu spoznala mnogo ljudi in njihove življenjske zgodbe, ki so mi dale jasno vedeti, da so v preteklosti, zaradi različnih razlogov, zelo zapostavljali svoje zdravje. Nekateri so prevzeli vzorce svojih prednikov, drugi zaradi težkih delov-

nih razmer, nekateri zaradi slabih življenjskih razmer in podobno. Vsem pa so bile skupne točke: bolečine in bolezni, ki jim niso dovolile v polnosti uživati jeseni življenja.

Tu je bilo moje mesto v Domu svete Katarine - najti tisto pravo terapijo, ki bo starostniku omogočila v prvi vrsti manjše bolečine in posledično na vseh področjih boljšo kvaliteto življenja. Ni vedno enostavno in ni vedno učinkovito. Zato se mi je večkrat porajalo vprašanje: zakaj ne bi ljudje, že takrat, ko smo zdravi, polno aktivni, ko še ne čutimo težav in bolečin, nekaj napravili za svoje zdravje? Za svoje telo? Za svoj um? To je naša odgovornost in naša pravica. Zdravje ni samoumevno. Sliši se malce krivično, a ko nastopi bolečina, dostikrat vso odgovornost prepuštimo zdravnikom in specialistom, čeprav je telo še vedno naše, naša odgovornost.

Zaradi težkega in zahtevnega dela se težave pojavijo tudi pri zaposlenih, ki delajo s stanovalci. S sodelavko, s. Polono, sva tekom svojega dela večkrat pomagali svojim sodelavcem, ki so med delom prihajali po pomoč ob akutnih bolečinah, največkrat v hrbtenici. Pripravljali sva delavnice pri katerih sva za-

poslene učili pravilnega dvigovanja in nameščanja bolnika na postelji, pri katerem moramo biti še posebej pozorni na pravilen položaj svoje hrbtenice.

V tem času sem na pobudo ge. direktorice, Snežane Golob, prevzela področje promocije zdravja na delovnem mestu. V Domu smo uvedli predavanja na temo promocije zdravja, košarice sadja, oglasne deske z različnimi pozitivnimi afirmacijami, ozaveščanje o pomembnih življenjskih navadah ter 10 minut razteznih vaj med malico.

Vsekakor omenjenim aktivnostim koronavirusna bolezen 2019 ni prizanesla. Sledila sem svojemu poslanstvu in se podala na samostojno poslovno pot. Zelo bogate izkušnje, ki sem jih pridobila tekom dela v Domu svete Katarine, mi še dodatno pomagajo pri terapevtskem delu z ljudmi. Kot sem že na začetku omenila, se je moja stalna pot v Domu končala, še vedno pa v Dom pri-

hajam ob ponedeljkih, na našo skupno urico za zdravje. Ta urica je zares naša urica, v kateri poskrbimo za zdravo in prožno telo, za krepitev smejalnih mišic, stopimo pa tudi na pot čuječnosti, kjer se ozremo sami vase, na svoje omejitve in priložnosti. Vaj je veliko, vendar ne pomenijo kaj dosti, če za njimi ne stoji živ človek, ki vanje verjame in jih pravilno ter z veseljem uvaja v svoj vsakdan. Vse, kar potrebujemo, imamo v sebi. Z vztrajnostjo naša hrbtenica postane prožnejša, pokončna, bolečine so mnogo manjše, razpoloženje pa veliko boljše. Poskrbimo za svoje telo sedaj in mu izrazimo hvaležnost s skrbjo zanj.

Prav tako pomembno kakor je delati stvari prav, je treba delati prave stvari.

Mateja Potočnik

Dom – vir modrosti, spomin srca, ljubezen s katero se vse prenaša

V času mojega služenja v Skadru v Albaniji, sem bila naprošena, da pridem pomagat v Dom svete Katarine, ki je bil v zadnji fazi gradnje. Z ljubeznijo, ki vse prenaša (tujino, jezik, kulturo itd.), sem to prošnjo sprejela in z veseljem prišla.

Ko se oziram na leta, ki sem jih preživela v Domu svete Katarine, mi ne ostane kaj drugega kot da iz globine srca rečem: Hvala Ti, moj dragi BOG, ki si LJUBEZEN, za sedem let dela v Domu svete Katarine.

Pravimo, da »je vsak začetek težak«. Lahko rečem, da sem te težke začetne dnevne in mesece dela v Domu, skoraj že pozabila. Kasneje je prevladala ljubezen do bolnikov oz. stanovalcev, vendar le tista ljubezen, o kateri govori sv. Pavel v pismu Korinčanom (2 Kor 13,4-13). Ta ljubezen mi je ohranila v spominu in srcu veliko lepih, pomembnih trenutkov. Nekatere bom z veseljem delila z vami.

Sem več dala ali prejela?

Bogu sem neskončno hvaležna, saj me je obdaril z raznovrstnimi darovi. Vedno se trudim, da bi jih uporabljala za druge in skupaj z njimi. Imela sem

jih možnost uporabiti v Domu svete Katarine kot medinska sestra, pedikerka, negovalka, frizerka, mentorica, čistilka, igralka, cvetličarka ... Klicali so me »deklica za vse«. Vsa leta sem delala kot prostovoljka, s polnim delovnim časom, nisem čakala plačila v denarju, temveč sem dobila mnogo več. Stanovalci so me naučili marsikaj za življenje. Zelo sem jim hvaležna, ker so me obogatili. Naučili so me potrpežljivosti, sprejeti vsakega človeka (tudi neznanca za sostanovca), podariti nasmeh tudi tak-

rat, ko mi je bilo težko, biti pripravljena na smrt, pomagati drugim tudi, ko sama potrebujem pomoč, biti tiho, ko ni po moji želji, mirno sprejemati starost, sprejeti bolezen in živeti z njo ter jo sprejeti kot dar z neba. Med njimi in z njimi sem doživela ljubezen, ki je potrpežljiva, je dobrotljiva, ni nevoščljiva, ljubezen, ki ne išče svojega, ampak skupno; ljubezen, ki se ne da razdražiti in ne misli hudega, ne veseli se krivice, veseli pa se resnice.

Kadar sem krasila Dom, predvsem za večje praznike, kot sta božič in velika noč, sem opazila, kako me stanovalci spremljajo z žarečimi očmi in opazujejo moje ustvarjanje ter komaj čakajo, da vidijo stvaritev. Ob tem sem dobila novo moč, nove ideje in mnogo volje za nadaljevanje krašenja, tudi do polnoči, če bi bilo potrebno. Seveda sem bila hvaležna, ko mi je katera od stanovalk pomagala pri pospravljanju, da sem lahko okrasila še kakšen kotiček Doma.

V lepem spominu imam tudi trenutke, ko sem bila študentka na Zdravstveni fakulteti Angele Boškin na Jesenicah. Stanovalci so mi vlivali pogum, predvsem na začetku, ko mi je bilo še zelo težko, tudi zaradi nepopolnega znanja slovenščine. Spomnim se trenutkov, ko sem dan pred izpitom ponavljala snov pred njimi in so me spraševali ter popravljali moje napačne odgovore. Še vedno sem hvaležna, da so v času izpita v domski kapeli zame molili, pri kipu Lurške Marije v domskem parku pa prižgali svečke, da bi mi pri izpitu uspelo.

V srcu mi ostaja neizmerna hvaležnost, da sem lahko slišala toliko modrih besed iz ust naših stanovalcev. Zame so bile vir modrosti in moči, da sem lažje gledala njihove utrujene oči, trpeče obraze polne gub, pa vendar so bili mnogi med njimi nasmejani. Bili so seveda tudi taki, ki se zaradi bolezni in bolečin drugemu niso zmogli več nasmehniti. Ob njih sem se spraševala: »Zakaj ne bi jaz podarila nasmeha drugim? Saj me vendar nič ne stane, drugim pa polepša dan in olajša trpljenje.«

Obiskovalci, ki so prihajali k nam, so večkrat dejali, da se že ob vstopu v Dom čuti prisrčnost, toplina, duhovno ozračje. Svojim otrokom niso dovolili, da bi bili tako glasni kot doma. Temu pripisujem dejstvo, da je v Domu kapela, v katero se lahko pride iz vsakega nadstropja, predvsem pa navzočnost sester usmiljenk. Tudi ekipa delavcev je svoje

delo redno začenjala s kratko molitvijo. Vse to prinaša v Dom posebno vzdušje.

Morda se bo nadaljevanje pisanja marsikomu zdelo čudno in nenavadno. Vedno mi je bilo in mi je še v največje veselje in zadoščenje, da sem lahko bila prisotna ob umirajočem, da sem mu lahko lajšala zadnje ure in minute življenja. Kakšen občutek je biti priča trenutku, ko Bog sprejme dušo! Takrat sem čutila močno Božjo prisotnost v sebi in okrog mene. Tiha molitev je bila nemo zrenje v Božjo ljubezen, v ljubezen, ki nikoli ne mine, ki vse prenaša, vse veruje, vse upa, ne sodi ... Težko je opisati, kaj sem takrat doživljala v svoji notranjosti. Po smrti sem pokojnega vedno želela lepo urediti in sem to pričakovala tudi od drugih. V času mojega dela v Domu sem imela kar nekaj takih priložnosti in sem zanje Bogu hvaležna.

Sedaj delam na Dializnem oddelku bolnice Šempeter pri Novi Gorici. To delo se zelo razlikuje od dela v Domu.

Vendarle pa lahko vzporejam nekatere stvari. Bolniki, ki prihajajo na dializo, so stalni in se malo menjujejo, tako kot so stanovalci v domu stalni in se le redko menjujejo. Poznamo se in smo povezani med seboj, kot tudi z domačimi. Vsak dan znova se trudimo podariti drug drugemu nasmeh, pokazati ljubezen, ki vse prenaša ...

Čeprav fizično nisem več navzoča v Domu, pa Dom, stanovalce, zaposlene in njihove domače, nosim v svojem srcu. Vedno jih izročam Gospodu, na priprošnjo Brezmadežne Device Marije in zavetnice Doma, sv. Katarine Labouré. Naj bedita nad vsemi, da bi mogli biti zgled vere, upanja in ljubezni.

*O, Marija brezmadežna spočeta,
prosi za nas, ki se k tebi zatekamo.*

*Sv. Katarina Labouré,
prosi za naš Dom.*

s. Antoneta Demaj HKL

Spomin na prvo srečanje

Moja pot v Domu Svete Katarine se je uradno začela 10. marca 2012 in sicer takole. Na spletni strani Zavoda za zaposlovanje sem iskala prosta delovna mesta in tako sem zasledila tudi »razpis za bolničarja« v Zavodu usmiljenk. Takrat, ko sem poslala prošnjo, nisem točno vedela, da je to dom za starejše, dokler nisem bila klicana na razgovor. V začetku marca sem dobila klic, če bi lahko prišla na razgovor za službo. Seveda sem šla, vendar pa sem šla na razgovor v sosednji dom, kjer sem na recepciji prijazno povedala, da sem prišla na razgovor za službo. Gospa, ki je sedela na recepciji, me je čudno pogledala in vprašala, če sem prepričana, da imam razgovor pri njih ter da je ona vodja in ni pošiljala nobenih vabil. Malo presežena ji pokažem list z vabilom, nakar se nasmehne in odgovori, da bo treba v dom čez cesto. V zadregi se nasmehnem tudi jaz, opravičim se, ter napotim proti domu čez cesto. Glej ga zlomka, v domu čez cesto so vsi vhodi zaprti. Malo stojim in gledam, kje je kakšen vhod in vidim gospoda, ki gre ven. Stopim skozi vrata, na recepciji zagledam »nuno«, sestro Katarino, jo ogovorim in povem, da sem prišla na razgovor za službo. Sestra je nekoga poklicala po telefonu in

prišla je sestra Metka. Tisti trenutek, ko sem jo zagledala, mi ni bilo nič jasno. Prešinilo me je, kam sem prišla na razgovor ... Pospremila me je v pisarno od direktorice, kjer smo opravili razgovor. Po končanem razgovoru sta me vprašali, če me mogoče kaj zanima. S. Metko sem vprašala ali bom tudi jaz oblečena tako kot ona? Obe sta se nasmejali in dejali, da bom jaz oblečena v normalna oblačila. Tako smo se poslovili in čakala sem na klic ali so se odločili zame. Kmalu sem izvedela, da sem izbrana na delovno mesto bolničarja.

Tako sem 10. marca 2012 nastopila svoj prvi delovni dan. Na recepciji me je pričakala s. Metka in me pospremi-

la do garderobe, nato pa sva šli v skupni prostor, kjer me je predstavila sodelavcem. Takrat smo bili še zelo majhen kolektiv, saj tudi oddelki niso bili polno zasedeni. Dodeljena mi je bila mentorica - sodelavka Natalija, ki mi je pokazala potek dela in me uvedla v delo. Oddelek »nagelj« je imel takrat mogoče pet pokretnih stanovalcev, »oaza« je bila še prazna, na oddelku »vrtnice« pa mislim, da so bili trije stanovalci, na »vijolicah« pa sestre usmiljenke. »Lilije« sta oskrbovali s. Alojzija in s. Majda. Prvi dan sem malo bolj poklepetala s sodelavci, ki so me lepo sprejeli, razen s Sabino U., se nekako nisva mogli ujeti - šli sva si rahlo na živce. Vendar pa se je to kasneje spremenilo in sva postali nerazdružljivi. Na začetku smo delali samo zjutraj, s. Vida in s. Alojzija pa sta bili popoldan in ponoči. Ker nas je zanimalo, kdaj bomo začele tudi me s popoldanskimi in nočnimi izmenami, smo o tem povprašali s. Metko. Povedala nam je, da ko bomo imeli toliko stanovalcev, da bosta potrebni dve. S časoma smo res pričeli tako s popoldanskimi kot tudi z nočnimi izmenami, saj se je dom pričel polniti, s tem pa smo dobili tudi nekaj novih sodelavcev, ki smo jih zelo lepo sprejeli medse.

Na začetku, ko so prihajali stanovalci v Dom, so bili več ali manj vsi pokretni, sčasoma se je njihovo zdravstveno stanje slabšalo in delo na oddelkih je postalo vse težje, tako fizično kot psihič-

no. Vendar nam ni bilo težko delati, saj smo si šli nasproti in smo vedeli, da delo opravljamo s srcem ter da smo se sami odločili za ta poklic, da bomo pomagali starim in onemoglim.

Bilo pa je tudi obdobje, ko stvari niso najbolje funkcionirale in smo bili posledično zaradi tega vsi znervirani in utrujeni. Včasih si prišel v službo slabe volje in se nisi hotel z nobenim pogovarjati, saj nisi vedel ali je prav, da kaj poveš ali je bolje, da si tiho. Želel si si, da bi bilo dneva čim prej konec in da greš domov. Hkrati pa smo vedeli in upali, da za vsakim dežjem posije sonce. Tako je tudi bilo z novo direktorico ga. Snežano, s katero je, po mojem mnenju, v naš Dom zopet močnejše posijalo sonce. Ko je stopila skozi vrata doma, smo bili vsi zaskrbljeni in smo se spraševali, kakšna je in ali se bomo razumeli ... Izkazalo pa se je, da je ženska na mestu, ki ve, kaj hoče in ki zna vzpostaviti red. To nam je pokazala na nešteto načinov, z nami je v dobrem in slabem. Najbolj se je to videlo v času covida-19, ko ji ni bila nobena stvar pretežka. Trudila se je, da so bile stvari na svojem mestu in da je delo potekalo tako, kot mora. Verjamem, da bo še veliko težkih dni, ki jih bomo prebrodili in tako, kot sama pravi »če smo skupaj, zmoremo vse«. Te besede so se mi vtisnile v srce in se jih vedno rada spominjam.

Maja Vergo

Spomini

*Počasni gibi, majhni koraki –
zaupanje, sreča in smeh v očeh.
S ponosom iz sobe v jedilnico zmore –
in ve, da je zanjo to velik uspeh.*

*Pogumno, vztrajno, dan za dnem,
pridruži skupini se, k svojim ljudem.*

*Počuti se varno, veselo, sprejeto –
v življenju storila je vse, kar je zmogla,
v starosti pa malo je zdaj obnemogla.
Rabi pomoč, uteho, objem v bolečini –
ob Metki, Poloni, Sabini v Sveti Katarini.*

Ne bom naštevala sesanja, brisanja miz, pomivanja posode, čiščenja WC in kopalnic – to je šlo mimo mene. V srce se mi je vtisnilo, kako hvaležni znajo biti starejši ljudje. Kako se z otroškim obrazom znajo smejati, se zahvaliti za malenkosti in biti veseli cel dan. Že samo beseda in stisk roke jih lahko potolaži. Ne stokajo dosti in se ne pritožujejo. Poskušajo se vklopiti v petje, telovadbo, sprehode, ... kljub bolečinam, ki jih imajo v starosti. Zato sem vesela, da sem bila v taki družbi, v takem kolektivu, ki je za te ljudi zares lepo poskrbel.

Sabrina Zdešar

Blagoslovljeni naj bodo

*Blagoslovljeni naj bodo tisti,
ki razumejo, da so moje noge postale počasne in da se mi roke tresejo.*

*Blagoslovljeni naj bodo tisti,
ki mislijo na to, da moja ušesa slabo slišijo in da bolj počasi dojemam.*

*Blagoslovljeni naj bodo tisti,
ki vedo, da moje oči ne vidijo več dobro.*

*Blagoslovljeni naj bodo tisti,
ki me ne ozmerjajo, kadar mi kaj pade na tla in ki mi pomagajo najti moje stvari.*

*Blagoslovljeni naj bodo tisti,
ki se mi prijazno smehljajo in z menoj malo pokramljajo.*

*Blagoslovljeni naj bodo tisti,
ki so obzirni do mojih težav in mi pomagajo lajšati bolečine.*

*Blagoslovljeni naj bodo tisti,
ki mi dajejo čutiti, da sem ljubljen in ki nežno ravnaajo z menoj.*

*Blagoslovljeni naj bodo tisti,
ki bodo ostali z menoj, ko bom odšel na pot v večnost.*

*Blagoslovljeni naj bodo vsi,
ki so dobri z menoj.*

*V meni vzbujajo misli na dobrega Boga.
In zagotovo jih ne bom pozabil, ko bom nekoč pri Njem.*

Phil Bosmans

Skupaj rišemo nasmehe

Moja zgodba v Domu svete Katarine se je pričela nekje »davno« sredi leta 2011, ko sem kot maturantka Srednje zdravstvene šole iskala svojo prvo zaposlitev.

Ko sem prišla na razgovor, sem najprej mislila, da sem se zmotila, saj je bil dom še poln delavcev, ki so zaključevali z gradnjo in opremljanjem Doma. Sprejela me je takratna glavna sestra, s. Katarina, ki mi je tudi predstavila s. Metko. Obe sta mi bili takoj všeč in nisem bila živčna ali prestrašena, da razgovor ne bi uspel.

Januarja 2012 sem bila tako prva zaposlena »zunanja« medicinska sestra v Domu svete Katarine. Skupaj z mano je

bila takrat tudi Natalija in pa sestre Alojzija, Vida in Antoneta, ki so me naučile vsega, kar je treba vedeti o negi starejših v praksi. Prve stanovalke Doma so bile starejše sestre usmiljenke, ki niso več zmogle same skrbeti zase in so bile, za nas zaposlene, kot družinski člani.

Nato pa se je Dom počasi pričel polniti, tako s stanovalci kot tudi z novimi sodelavci. Prva stanovalka je bila ga. Arnež, pa nato ga. Oražem, g. Peterca in g. Šporčič. Vse smo sprejeli zelo lepo in se veselili, da prihajajo novi stanovalci.

Skozi leta je v tu stanovalo veliko ljudi in vsak s svojo težko življenjsko zgodbo. Prav vsakemu smo želeli, da z upanjem zre in dočaka jesen življenja,

kot pravi naš slogan. Ni nam bilo vedno lahko, velikokrat smo bili soočeni z izzivi in preprekami, ki pa smo jih uspešno rešili. Kot majhen kolektiv smo si med seboj veliko pomagali in si šli nasproti ter si zaupali. Največja sprememba pa je bila, ko smo dobili novo direktorico, ga. Snežano Golob. Mislim, da si takrat nihče ni predstavljal, koliko dobrega bo prinesla v naš Dom, še posebej v času covida-19, ko nas je bodrila in bila v prvi bojni vrsti z nami in zato ji iz srca izrekam: »Hvala vam.«

Glede na to, da nisem imela nikakršnih izkušenj pri delu s starejšimi, sem zelo vesela, da so me pod okrilje vzele prav sestre usmiljenke, ki so me z veseljem in potrpežljivostjo marsikaj naučile, predvsem empatije, ki jo naši starejši še kako potrebujejo. Hvala vsem sodelavcem in sodelavkam, od katerih sem se prav tako naučila veliko in s katerimi že 10 let skupaj rišemo nasmeh na obraze stanovalcev in zaposlenih.

Sabina Ustar

Damijana Kravcar

SREČA

*Lepo jutro, mlado jutro,
kaj prinesel mi bo dan?
Dan, ki je odet v sivino
in je z žalostjo obdan?*

*Žalost mi kipi iz duše,
v spomine mladih dni,
ki prepolni so trpljenja,
mi v solzah tonili vsi.*

*Sonce sreče zasijalo
tudi name končno je,
sonce sreče in ljubezni
stran pregnalo sence je.*

*Danes pa srce mi vriska,
saj je polno radosti,
polnijo ga mlada srca
s pesmimi zdaj svojimi.*

*Vsa ta srca so bogata,
spremljajo me prav vse dni,
ta ljubezen je bogata,
spremlja me v nove dni.*

Naš poklic je tam, kjer se potrebe sveta srečujejo z našimi talenti

V težkem obdobju svojega življenja sem prišla v službo v Dom svete Katarine. Potrebovala sem finančno neodvisnost in pripravljena sem bila poprijeti za vsako delo. Negotova v sebi, če bom zmogla in znala sprejeti povsem drugačno delo, kot sem ga opravljala pred tem, sem pričela delo med onemoglimi sestrami usmiljenkami. Sprejeti človeka v njegovi nebogljenosti, popolni odvisnosti od pomoči drugega, me je begalo dolgo časa. Sčasoma se človek utrdi in ko sem dojela, da moram le opazovati in se prepustiti, mi je bilo lažje. Iskala sem načine in poti, kako biti starostniku blizu, kako pridobiti njegovo zaupanje. Ključ je v prijaznosti, spoštljivosti in potrpežljivosti. Vedno se ravnam po načelu, kako si želim, da bi v starosti ravnali z menoj.

Že v prvem letu smo poimenovali oddelke po rožah in moje so bile »vijolice«. Stanovalci so se menjali, ekipa sodelavcev se je dopolnjevala, postajali smo kot ena velika družina. Vsakdo je prinesel svoja znanja in sposobnosti. Najljubši so mi bili popoldnevi, takrat sem bila večino časa sama s stanovalci. Trdno sem bila odločena, da jih povežem z branjem, razgibalnimi vajami, družab-

nimi igrami ali petjem. Največkrat sem zaradi obilice dela mogla le prepevati – poješ lahko tudi ob pripravi obroka ali pomivanju posode.

Letos teče že deseto leto, odkar sem začela delati in trenutno delam na oddelku »nagelj« in občasno oz. vedno več na »lilijah«, kjer so nastanjene onemogle sestre usmiljenke. Vsak oddelek ima svoje posebnosti, ki izvirajo iz mene določene talente. Vesela sem, ker sedaj na »nageljnu« lahko izražam svojo ljube-

zen do rož. Okenska polica v jedilnici je polna raznovrstnih lončnic.

Koliko bogastva se mi je odkrilo v teh letih, koliko izkušenj in spominov smo si s stanovalci izmenjali! Nemalokrat sem bila presenečena nad odzivom stanovalcev. Mnogokrat sem od ganjenosti umolknila. V nepozaben spomin se nam vtisnejo ljudje in dogodki z njimi, kot na primer:

Nek večera pospremim eno od mojih varovank v posteljo, vzpodbujam jo k samostojnosti pri umivanju zob, najina pogleda se srečata v ogledalu in reče mi: »Zakaj niste vi moja mama?« Ganjena sem jo stisnila k sebi. Celo popoldne sem se namreč trudila, da bi umirila njen nemir.

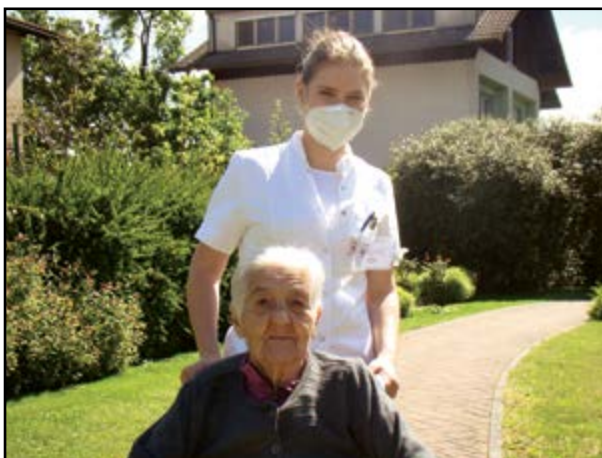
Z neko gospo sva se veliko pogovarjali, rada je poslušala, ko sem brala zgodbe, skupaj sva deklamirali pesmice, rada je pela ... Ko me je ob prihodu v službo zagledala, mi je »pobožala dušo« z besedami: »Moja ljuba gospa, zaradi vas mi je tu lepo, zaradi vas še živim, moj angel

ste, pogrešala sem vas.«

Zadnje čase imam kar nekaj težav z zdravjem in večkrat me kaj boli do mere, ko ne morem več skriti bolečine. To ni ušlo pozornim očem enega od stanovalcev. Tako nekega večera dobim njegovo velikodušno ponudbo: »Sestra, vzemite moje Doreto. Danes je ne potrebujem.«

S hvaležnostjo gledam na vsa ta leta in si želim, da bi zmogla in znala dodajati smisel življenju stanovalcem, s katerimi si delimo skupni čas.

Karmen Hvala

Mojih deset let

Stara kitajska legenda pravi takole: *Nekoč, pred mnogimi leti, je živel bogat kmet. Imel je veliko hišo, lepo ženo, pridnega sina in enega črnega konja. Cela vas mu je zavidala in govorila: o, kakšna sreča. Neke noči je konj preskočil ogrado in pobegnil. In cela vas reče: o, kakšna nesreča. Čez dva dni se konj vrne in s seboj pripele ducat divjih konjev. In cela vas reče: o, kakšna sreča.*

Naslednji dan je sin zajahal divjega konja, da bi ga udomačil, toda konj ga vrže iz sedla in sin si poškoduje nogo ter postane invalid. In spet cela vas reče: o, kakšna nesreča.

Čez dve leti je v deželo prihrumela vojska in pobrala vse zdrave fante in moške za vojake. Invalidni fant je ostal doma in preživel vojno.

Ko pišem te vrstice iz bolniške sobe, imam dovolj časa, da se ozrem in preletim preteklih skoraj deset let. Naneslo je, da sem se podala na novo, neznano pot v Dom svete Katarine.

Vedno sem rada delala z ljudmi, kljub temu pa izkušenj s starejšimi nisem imela. Na oddelku »oaza« sem se kot gospodinja veliko naučila. Spoznala sem, kaj nemočnim stanovalcem pomeni

prijazna beseda, nasmeh ali stisk roke. Zdravi ljudje mislimo, da je to samoumevno. Pa se prav vsi kdaj znajdemo v stanju, ko nam je potrebna pomoč. Takrat spoznamo, da se je vredno potruditi in delati dobro.

Pred štirimi leti mi je nesrečni padeč precej spremenil življenje in prišla sem k sestram na oddelok »lilije«. Še danes sem hvaležna za to izkušnjo. Toliko vere, skromnosti in pozornosti nisem srečala nikjer. Hvala sestram za vse molitve, vzpodbudne besede in zahvale, ki so jih namenjale meni in moji družini.

Zdravniki pravijo, da me čaka dolgotrajno zdravljenje. Pogumno gledam v prihodnost, saj spomladi preidem v novo življenjsko obdobje – upokojitev. Z veseljem bom več časa posvetila družini in petim krasnim vnučkom.

Tako zaključujem mojih zadnjih deset delovnih let. Upam, da doživim še veliko lepega. Enako želim tudi vam.

Marjetka Tartara

Ne moremo storiti velikih dejanj, le mala dejanja z veliko ljubezni.

Drugačna gospodinja

Teče deseto leto odkar opravljam delo gospodinje v Domu svete Katarine v Mengšu. Če bi bilo to delo samo to, kar označuje beseda gospodinja, bi verjetno že obupala, saj je takega dela že doma preveč.

Delo gospodinje na oddelku vključuje tudi nego in ostalo skrb za stanovalce, ki so nam zaupani. Če imaš voljo, pripravljenost, razpoložljivost, ljubezen do ljudi, potem delo dobi drugačen pridih. Za to se je vredno potruditi. Ko sem se odločila, da sprejemem ta izziv, sem samo vedela, da želim delati, kar doslej še nisem in da mi to prinese zadovoljstvo, ki ga do tedaj pri opravljanju prejšnje službe nisem poznala. Najprej se je bilo treba soočiti z urnikom dela na teden. Ko sem slišala, da je prost le en vikend na mesec, sem v svoji glavi to predrugčila v en delovni vikend. Rekla sem si, da to bi pa šlo ... hi, hi ... To je bilo čisto drugače, kot sem bila vajena dotlej, zato takšno razmišljanje. Drug tak problem je bila nega. S tem delom sem se samo od daleč srečala v DSO Kamnik, kjer sem bila zaposlena preko Javnih del na oddelku demence kot družabnica stanovalcem. Nega v moje delo ni bila vključena, vendar sem že takrat vedela, da

tega ne bi želela opravljati. Zarečenega kruha se veliko poje ...

Stanovalci so počasi začeli polniti naš dom in tudi odderek »nagelj«, kjer sem nastopila službo. Tudi oni so se morali soočiti s svojo nemočjo skrbeti zase, kot jaz s svojo negotovostjo, kako dobro poskrbeti zanje. Z dobro voljo smo premagali vse začetne zadrege. Učili smo se eden od drugega. V nekaj mesecih je bil dom poln in zasedena so bila tudi vsa razpoložljiva delovna mesta. Življenje smo našim oskrbovancem popestrili z glasbenimi dogodki, z nastopi folklor-

nih skupin, pikniki, raznimi romanji, ... Pri udeležbi na teh dogodkih sem bila velikokrat prostovoljka, da je organizacija lahko nemoteno potekala. To mi je bilo v veselje in prijetno je povezano s koristnim. Res je lepo, ko vidiš, kako so zadovoljni nastopajoči in ganjeni vsi prisotni, ki jih je glasba popeljala v mladost ter se je to risalo na njihove obraze.

V času korone so zavladale drugačne, manj vesele razmere, vendar smo se s skupnimi močmi prebili tudi skozi to. Kaj nas še čaka, pa bo pokazal čas.

Imam še eno posebnost, ki mi pri delu pride prav. Pri meni namreč nihče ne sme biti lačen in žejen. To velja za družino, ki sicer ni velika, pa tudi za praznovanja, ki se občasno odvijajo v družinskem krogu. Pri stanovalcih pa so odzivi različni. Nekomu je že ena zajemalka preveč. Posluh pa imam tudi za tiste, ki si želijo malo bolj poln krožnik. Z veseljem se posvetim tistim stanovalcem, ki se sami ne morejo več hraniti. Zlepa ne odneham, zlasti pri tistih, ki uživajo premalo tekočine. Gre sicer počasi, a občutek je na koncu dober.

Marta Hribovšek

Naš park

Pred desetimi leti sem se zaposlila v Domu svete Katarine in sem še vedno tu. Dom je bil nov, lepo urejen, ravno tak je še danes. Ob pogledu na park pa sem se začudila, kako majhna drevesa so tam posajena. Mislila sem si, da bo minila cela večnost, da bodo ta drevesa zrasla in nudila senco. Opazila sem lepo tlakovane potke, ki vse vodijo h kapelici Lurške Marije na koncu parka.

Negovana zelena trava je še vedno, tako kot takrat, obogatena z vrtnicami in okrasnimi grmi. Pridne roke sester usmiljenk iz samostana skrbijo za vse to. Drevesa pa niso več majhna. Z leti, ko se je naš Dom razvijal in smo se z njim razvijali tudi zaposleni, so drevesa pridno rasla. In po vsem tem času

sem se spet zazrla tja dol v park in vide-la mogočne sence dreves. Senco dajejo dve lipi, bukev, dva javorja in cigarovec.

S stanovalci večkrat pečemo štrudelj, jabolka pa dobimo iz parka, saj imamo v njem posajenih pet različnih sort. V parku rastejo različna drevesa in grmovja, najdemo tudi tri hruške, tri češnje in dve slivi. Stanovalci in njihovi svojci radi posedajo na klopcih in v uti ter se pogovarjajo in poveselejo. Na zanimivo zavutih poteh se radi sprehodimo tudi s stanovalci.

V parku priredimo tudi nastope pevskih in glasbenih skupin. Gostili smo, na veliko veselje naših stanovalcev, tudi živali (kužke, ovce, zajce). Po vsakem obisku živali, je bila to še dolgo tema po-

govorov s stanovalci. V parku smo praznovali srebrno mašo mengeškega župnika Marka Koširja in ponovitev nove maše Mateja Rusa.

Zaposleni smo se udeleževali športnih iger katoliških domov ljubljanske nadškofije. Ko smo športne igre gostili mi, nam je organizacija odlično uspela prav v parku. Stanovalci so imeli odličen razgled iz sob, največji navijači med njimi pa so držali pesti in nas vzpodbujali kar na »tekmovališču«. Seveda je ekipa našega Doma zmagala.

Naši stanovalci in sestre radi postavijo kaj okrog rož, tudi zalijejo jih. Dve novi visoki gredi sta zadnja pridobitev v parku. Sodelavki skupaj s stanovalci poskrbita, da imamo solato, redkev in zeljšča za kuhinjo.

Za park pa sta ves čas vzorno skrbela naša hišnika, prejšnji in sedanji. Vabljeni vsi v park na sprehod, počitek in sproščanje.

Silva Rajer

Učenje ob nemoči

Ko gledam nazaj, na prehojeno pot mojega dela v Domu svete Katarine, me napolnjujejo mešana občutja. Dejansko se je zgodilo marsikaj. Obrazi stanovalcev in sodelavcev se nenehno spreminjajo. Ves čas pa ostaja v ospredju skrb za dobro počutje nas vseh.

Kot delovna terapevtka si vsa ta leta prizadevam, da bi se stanovalci pri nas počutili čimbolj domače. Da bi se, kljub starostni oslabeledosti in boleznim, ki bremenijo njihova leta, počutili koristne.

Vsak izmed nas je verjetno že okusil, kaj pomeni nemoč, ko te bolezen potisne k tlom. In vsak izmed nas je bil srečen, ko je to obdobje nemoči minilo in je spet lahko delal, skrbel zase in za vse, ki so mu bili takrat zaupani. V starosti pa se izgubljene moči težje povrnejo. Pogosto moramo najti nove poti do cilja, ki pa ostaja isti: občutiti, da si nekomu še vedno koristen, da kljub bolezni ali invalidnosti še nekaj zmoreš. To je pravzaprav osrednja in ključna vloga delovnega terapevta v domovih za starejše. Prav to našemu poklicu daje poseben čar. Nikoli ni časa za dolgčas, nenehno si postavljen pred nove izzive, ves čas si na poti učenja. Pa ne le učenja iz knjig in predavanj, največjih lekcij nas učijo naši stanovalci, zlasti dementni, ki se ne zmorejo več pretvar-

jati. Njihov nasmeh, dlan, ki poboža lice, so največje darilo in zagotovilo, da si na pravi poti. Nezadovoljstvo, ki ga izražajo na različne načine, pa je priložnost za iskanje novih pristopov tako dolgo, da se bodo ob nas spet počutili varne in sprejete. Hvaležna sem za vse učne ure, ki so mi razširile obzorja in so me naredile bolj ranljivo za jezik ljudi, ki so zboleli za demenco.

Zavedam se, da svojega lepega poslanstva ne bi zmogla opravljati brez podpore sodelavcev. Le skupaj, z veliko mero medsebojnega spoštovanja in pomoči, lahko ustvarjamo prijetno ozračje, ki ga prenašamo na naše stanovalce. In tega nam želim še nadaljnjih deset let.

s. Polona Vidič

Neža Maurer

OGENJ DO ZADNJEGA DIHA

Biti ogenj, goreti in dogoreti!

*Pepel ni ostanek ognja,
ostanek teme je.*

Biti ogenj!

*Svet presvetljen,
tudi vesolje.*

*Ni strahu pred neskončnostjo,
ne pred večnostjo.*

*Vsak hip je večnost,
vsaka ura, vsak dan.*

Svetla sem in plapolam.

Svetla sem in mirno gorim.

Tlim in sem svetla.

Kjer sem, je svetlo in toplo.

*Biti ogenj -
do zadnjega zublja,
do zadnje iskre,
do zadnjega diha!*

Sreča je v preprosti besedi »hvala«

Pisalo se je leto 2012, ko sem s pričetkom dela v Domu svete Katarine začela novo poglavje v življenju. Kljub začetni tremi pred novim delovnim mestom, sem čutila, da bo ta izkušnja nekaj posebnega, da mi bo dala nekaj več. In res je, dala mi je veliko več kot samo veselje do dela. Skozi leta sem se učila, kako postati boljša oseba. Delo z ljudmi je nekaj, kar me je že od nekdaj veselilo. Skozi to delo dobiš širino, ki je pred tem nisi imel. Najpomembnejši in zagotovo najtežji del je pridobitev zaupanja. Najlepši občutek je, ko z veseljem sprejmejo tvojo pomoč z zavedanjem, da ti lahko zaupajo in se počutijo sproščeno. Zau-pajo ti razne zgodbe, ki so včasih vesele, včasih žalostne. Te zgodbe pa ti dajo čisto drug pogled na življenje, kot si ga imel do zdaj. Ne zavedamo se, da smo lahko le en trenutek stran od prometne nesreče ali le en telefonski klic stran od diagnoze, ki nam spremeni življenje. V današnji družbi prepogosto pozabimo na malenkosti, ki štejejo in nas osrečujejo. Na koncu dneva ni sreča v novi obleki ali novem avtu. Sreča je v preprosti besedi »hvala« in v občutku, ko veš, da si nekomu lahko pomagal. Točno to sem pridobila tu. Občutek sreče, ko veš, da si nekomu polepšal dan. Starejši ko smo,

bolj se zavedamo minljivosti. Nič ni večno, zato je pomembno, da to, kar delamo, počnemo s srcem.

Za zaključek naj še dodam, da sem neizmerno hvaležna, da sem dobila pri-ložnost in postala del kolektiva. Posredno je delo pripomoglo k moji duhovni rasti in kar je najbolj pomembno, okrepilo je mojo vero v Boga. Ni lepšega kot dan začeti z molitvijo in odpraviti se v službo z zavedanjem, da delaš v okolju, kjer je vera pomembna vsem in ne le tebi. To nas združuje in osrečuje, kar se tudi pozna v samem odnosu, ki ga imamo drug do drugega.

Anica Roglič

Z upanjem v jesen življenja

sonetni venec ob 10-letnici Doma svete Katarine

s. Metka Tušar

1.

*Zapojmo skupaj Bogu pesem hvale,
ki Domu svete Katarine dal je
deseto leto včakat' praznovanje,
molitve so iz duš globine vstale.*

*Ko zgodbe Nadje pripovedovale
nam bodo vtise, zgođe nje vsakdanje,
prikažejo vse njeno nam iskanje,
da delo, srčnost bi ji moč dajale.*

*Skoz' venec ta lahko bomo spoznali
začetke, vzroke, vire tega dela,
ko kito cvetja v šop bomo vezali.*

*Vijol'ce, Nagelj, Lilije objela
je Vrtnica z Oazo in dodali
utrip življenja, duša je vzletela.*

2.

*Utrip življenja, duša je vzletela,
to začutila je ob prvem stiku,
ko šla je Nadja vzdolž po tem hodniku,
se slika v kančku je oči ujela.*

*Z nje sveta Katarina je objela
s pogledom jo, kot duše silnem vzkliku,
vabila jo k trpečim srcem kriku,
sočutno naj bolnike bi sprejela.*

*Je Katarina luč bila trpečih,
njih stiske, boli nase je prevzela,
jih lajšala z besedo tolažečih.*

*Marijina kolena je objela,
izročala nadloge ji prosečih,
prejela v dar svetinjo je vesela.*

3.

*Prejela v dar svetinjo je vesela
tud' Nadja kmalu tu od sestre ene,
se spraševala, kdo so v modrem žene
odgovor hitro je na dlani imela.*

*So sestre to, ki Bogu svoja dela
izročale so, da jih on odene,
jim tuje stiske niso b'le nobene,
iskala so trpeče srca smela.*

*Stoletja štiri sestre Bogu zveste
po ulicah zavržene iskale,
nosile hrano jim na dom in ceste.*

*V bolnicah bolnike negovale,
sirote so učile lepe geste,
a vedno so molitvi čas dajale.*

4.

*A vedno so molitvi čas dajale,
iz nje so črpale zaklad ljubezni,
z besedo lajšale so ost bolezni,
z dejanji svojimi so pomagale.*

*Z demenco sreča se, kot trde skale,
ko Nadji se pogled v odsevu trezni,
v očeh spozna, da nanjo niso jezni,
želijo le, da zvezde bi sijale.*

*Približa se jim tiho in spoštljivo,
besede mehke so jih povezale,
zaupanje se širi nalezljivo.*

*Težave blažje, manjše so postale,
skrbela za dostojnost je pazljivo,
nadvse, da bi bolnike spoštovale.*

5.

*Nadvse, da bi bolnike spoštovale,
še v starosti obujale v njih sanje,
jim upanje budile, vero vanje,
da zmorejo, so vredni vse pohvale.*

*So Nadji te spodbude moč dajale,
da znala se vživeti v to je stanje
in s pridom črpala je svoje znanje,
veščine našla, ki so pomagale.*

*Se starost ne sprašuje, če imeli
nekoč so silno moč za svoja dela,
dogodke, čustva, ki so jih živeli.*

*V tančico krhkosti se je odela,
v jesenski barvi listi zašumeli,
je melodija upanje razvnela.*

6.

*Je melodija upanje razvnela
v iskanju smisla in tolažbe, sreče,
ki pokazala bi jim pot iz ječe
in z ogrinjalom sprave se odela.*

*V Nadji dejstva ta so zazvenela,
iskala zanje je nadvse goreče
dejavnosti in možnosti v njih speče,
da srca bi v radósti zaživela.*

*Jih pesem je družila radoživa,
mogočno jim iz grl zadonela
za praznike prešerno spogledljiva.*

*Za rojstne dneve torta jih prevzela
prijateljev in slastnega peciva,
enkratno so jim lica zažarela.*

7.

*Enkratno so jim lica zažarela,
na soncu se ogrela misel sveža,
v koticiskih vrta je kot pajkov mreža
trenutke in dogodke vase ujela.*

*Ko spremljati je na sprehod začela,
se s hrbtov je zvalila mnoga teža,
privabljal je, kot bodice ježa,
globoke dihe pljuča so zajela.*

*V naravi vrta Nadja je odkrila:
iskrene niti srca so vezale,
jih ptičja pesem s srečo napolnila.*

*Pri telovadbi mišice so dale
obtoku krvnemu napoj, zdravila,
masaže bolečine so pregnale.*

8.

*Masaže bolečine so pregnale,
kot cvetja vonj v pojavljanju pomladi,
kot žarkov lesk v listnati pregradi
lepote stvarstva srca so obdale.*

*Domačnost in pozornosti so male
zlomiti znale moč čeri ogradi,
je Nadja to cenila, kot vsi mladi
želela, da bi v tem napredovale.*

*Je vsak oddelek zase domačija,
družina ena sama je velika,
življenje se za mizo tu odvija.*

*Kdor le želi prijateljstva in stika,
načine išče pristna domišljija,
veselja, da je na obrazu slika.*

9.

*Veselja, da je na obrazu slika,
trudila Nadja vsak se dan je znova,
da slika bo v temelju gotova,
ljubezni bo in upanja oblika.*

*Med nebom in zemljó se vera stika,
v srcu družita se dva svetova,
v kapeli tu godi se spet obnova,
na kraju, kjer tegoba se odmika.*

*Jim vera, sveta maša pomenila
pomoč na dolgi poti je iskanja
miru, predelovanja luč odkrila.*

*Lepota doma in okraševanja
spomine in ubranost občutila,
jesensko listje v srcu domovanja.*

10.

*Jesensko listje v srcu domovanja,
v jutru začutila je, da hoče
storiti dobro mnogim v bodoče,
pogled svoj Nadja uprla v moč snovanja.*

*Opazovala drugih delovanja,
nikdar samo povprečna biti noče,
obriše solze tistega, ki joče,
natančnost in doslednost v njej poganja.*

*Zaslišala je v sebi nove klice,
iskala je v kolektivu stika,
kjer moč in sloga sta ob licu lice.*

*Sodelavec nobeden ne izmika,
nobeden ne nastavlja ji bodice,
edinstvena je moč zato odlika.*

11.

*Edinstvena je moč zato odlika,
ko čuti, da je tu zares sprejeta,
jo želja po napredovanju vpleta,
zato uči se Nadja, rast jo mika.*

*Vsestransko znanje cilj in njena dika
osebna rast, to pot je že začeta,
ko z delom se vse to zares prepleta,
takrat na vseh straneh veselje vznika.*

*Kot sonce, ki izza oblakov sije
in polno vročega je kljubovanja,
zagnanost mnogo zmot srca izmije.*

*Je spremljala vsa izobraževanja,
v pozornosti na vse, kar v duši klije,
sijajna slika vnetega iskanja.*

12.

*Sijajna slika vnetega iskanja
odstira se v očeh ji govorečih,
v kretnjah in bližini tam čuječih
se Nadja uči metod izrazovanja.*

*Pogovor in umetnost poslušanja
umirja potovanje s cest drvečih,
ustavi se pogled iz trat dišečih,
ko v srcu čuti moč premagovanja.*

*Rešitev mnogo najde v dialogu,
medtem, ko jeza cilju se izmika,
ne ve, kako se vse vrti v krogu.*

*Je strpnost komunikacije oblika,
odkrivanje smeri v tem je slogu
edina pot, ki src se, duš dotika.*

13.

*Edina pot, ki src se, duš dotika
v trenutkih težkih puščajoč dolino
besede snujejo le še praznino,
spomini vstajajo, obraz svetnika.*

*Je Nadja videla, da je razlika
podati v božjih se vrhov daljino,
iskati zemske sreče le sivino,
ko smrt potrka, nič je ne zanika.*

*Slovo jo vsako z žalostjo prevzame,
o smislu se življenja boj naznanja,
vprašanje večno na vso moč objame.*

*Sprejemala bogastvo spoštovanja
trenutka vsakega skrivnost zajame,
neskončnost bliža se zahvaljevanja.*

14.

*Neskončnost bliža se zahvaljevanja
za gesto vsako in besedo živo,
pogled, nasmeh in misel vso igrivo,
dotik, ki se nad bolečino sklanja.*

*Zasluzi vsak si poimenovanja,
če le besede šle bi v rime njivo,
a v sebi vemo, da je to združljivo,
zato priznanje delavcem naklanja*

*iskreno, srčno, pa čeprav v zavesti,
da vse težave, ki so kdaj nastale,
krepile so nas v odpuščanja gesti.*

*Velike sanje so nas povezale,
zato pogumno, brez sramu, bolesti
zajemo skupaj Bogu pesem hvale.*

MAGISTRALE

Zapojmo skupaj Bogu pesem hvale,

Utrip življenja, duša je vzletela,

Prejela v dar svetinjo je vesela,

A vedno so molitvi čas dajale

Nadvse, da bi bolnike spoštovale,

Je melodija upanje razvnela,

Enkratno so jim lica zažarela,

Masaže bolečine so pregnale.

Veselja, da je na obrazu slika,

Jesensko listje v srcu domovanja,

Edinstvena je moč zato odlika.

Sijajna slika vnetega iskanja,

Edina pot, ki src se, duš dotika,

Neskončnost bliža se zahvaljevanja

ŽIVLJENJA

Vera je velika pomoč in uteha

Dom svete Katarine dobro poznam od leta 2014. Sprva je v njem bivala moja teta Amalija; bila je moja birmanška botra, pa tudi sicer sva bili precej povezani. Nekaj let kasneje je nudil varno bivanje tudi mojemu očetu Dragu. Teta se je dolga leta pripravljala na korak, da ko bo onemogla, bo izbrala ustrezen dom za starejše. Spremljala vse domove v Ljubljani in okolici, v različnih je tudi redno obiskovala svoje stare prijateljice. Ko pa je začel delovati dom pri sestrah usmiljenkah v Mengšu, ni več dvomila, kje želi preživeti zadnja leta svojega življenja, ko zaradi starosti in bolezni ni mogla več bivati doma. Odločitve za Dom svete Katarine ni obžalovala. Bila je toplo sprejeta. Vesela je bila dobre oskrbe, hvaležna za prijazno osebje, vesela je bila bližine sester usmiljenk in njihove stalne duhovne opore ter redno dnevno obiskovala sveto mašo. Tri leta kasneje je začel bivanje v domu tudi oče Drago. Na takšno bivanje ni bil pripravljen, nikoli te možnosti ni imel v mislih, a so zdravstvene okoliščine narekovale takšno odločitev, sprva začasno, potem stalno. Nekoliko lažje mu je bilo, ker je Dom svete Katarine postopno spoznaval že prej, saj sva večkrat skupaj nekaj let obiskovala njegovo sestro, mojo teto. Poznal je že

nekatere zaposlene in stanovalce, ki sva jih srečevala ob obiskih. Tako se je dokaj hitro vključil v aktivnosti Doma in kmalu našel sostanovalce, s katerimi je imel marsikaj skupnega. Zaradi bolezni je bilo zanj varneje, da biva v domu, najbolj pa je bil vesel, da je bil ves čas med ljudmi, saj samote ni imel rad in je to doma najtežje sprejemal.

Vse nas domače, ki smo teto in kasneje očeta obiskovali, je Dom navduševal. Ni zelo velik, deluje pa domače in prijazno, posebej bogato je bilo srečevanje s sestrami usmiljenkami. Za varovance Doma je posebej dragocena možnost vsakodnevnega obiska svete

maše, saj je duhovna opora še posebej pomembna. Dom je lepo sodobno urejen, ima prijeten vrt, gospodinjske skupine so zelo zanimiva rešitev, saj so kot neke vrste »razširjena družina«. Kmalu smo vzpostavili osebni odnos z osebjem in mnogimi stanovalci. Očetu je pešalo zdravje, a je kljub temu ostal precej aktiven in je vse nadloge starosti dobro prenašal. Posebno težavo je predstavljal izbruh kovidepidemije v začetku leta 2020, ki je vsem otežil življenje, tako stanovalcem, kot svojcem, še najbolj pa zaposlenim. Z dobro organizacijo in upoštevanjem vseh predpisov smo vsi skupaj premagovali tudi to oviro.

Meni, kot obiskovalki Doma, je to obdobje dalo nekaj iskrenih prijateljstev in pomembna življenjska dejstva:

- *Čimprej moramo sprejeti dejstvo in realnost, da se z vsakim dnem staramo in se spreminjamo.*
- *Staranje je lahko zelo lepo, če smo na to obdobje pripravljeni.*
- *Odgovorna mladost, pomeni varno starost.*
- *Na bivanje v domski skupnosti se je treba pripravljati veliko prej.*
- *Potrpežljivost in spoštovanje sta v tem okolju še posebej pomembni vrlini.*
- *Vera je lahko velika pomoč in uteha.*

V preteklosti so skupaj bivale vsaj tri generacije, tako so poznali vsa življenjska obdobja, si pomagali in se drug od drugega učili. Sedanji sodobni svet ne

pozna tega stila življenja. Mladi nimajo dovolj stika s starejšimi, starejši pogrešajo mlajše, srednja generacija pa se »peha« za preživetje in kariero. Tako prehitro pride starost, ki preseneti z bolezenskimi težavami, z drugačnim odnosom okolja, s samoto in še čim, saj pravi stari rek: »starost ne pride sama«.

Če odgovorno živimo že v mladosti, gradimo dobre odnose, načrtujemo varno starost, bomo zadnja leta preživeli prijetno in varno. V domski skupnosti sobivajo ljudje, ki se niso prej poznali, ki imajo zelo različne navade in poglede na svet, v starih letih je prilagajanje težje, a z veliko mero spoštovanja in potrpežljivosti so nagrajeni vsi. Če bi ne imeli vere, bi bilo življenje veliko težje. V starih letih pa še posebej, ko pojenja moči, ko star človek družbi ne more več veliko fizičnega prispevati, lahko pa ogromno naredi z molitvijo in zgledom.

Hvaležna sem za kar nekaj let srečevanj z ljudmi, ki so ustvarjali pomembno zgodovino Doma, postavljali visoke standarde odnosov v skupnosti. Hvala vsem za prijazne usluge teti in očetu, za tople besede, nasmeh in vsa lepa doživetja. Naj uspešno deluje in živi še naprej.

Marjetka Saje

Življenje je dar

Prišla je iznenada kot poletna nevihta – vročina, ki je mojo ljubo mami položila v posteljo. Sledili so zapleti, stanje se je poslabšalo, tako da sva se znašli na urgenci UKC Ljubljana. Bili sva popolnoma nemočni in prestrašeni. Opogumljali sva se z molitvijo, ki nama je dajala tisti neopisljivi notranji mir in popolno zaupanje.

Po štirih dneh nihanja, od stabilnega zdravstvenega stanja v zelo kritične trenutke, pa je prišel tisti grozni trenutek, ki nam je vsem neizbežen. Boleča in dokončno slovo še od drugega starša, katerega srce je celo življenje utripalo tudi zame – njeno hči. Zemeljsko slovo od moje mami, ki me je vsakič znova pričakala z materinskim in iskrivim žarom v očeh, z njenimi toplimi dlanmi, ki so me vedno bolj prižemale k sebi, da sem lahko čutila njeno toploto, vonjala njeno kožo, lase, saj je bila odlično negovana in čista. Dišala mi je kot najbolj dišča rožica. Neverjetno, kako lahko bolijo tudi lepi spomini!

Srce mi je igralo ob pogledu na pomlajeno, zadovoljno in nenavadno umirjeno gospo, zato mi je bilo najpomembnejše, da sem bila vsak možni trenutek z njo. Bilo je še toliko stvari, ki bi ji rada povedala, ogromno stvari vprašala, nje-

ni nasveti so bili neprecenljivi. A usoda je hotela drugače. Nenadoma je tiho in mirno odšla k svojemu nebeškemu Odrešeniku, kateremu je v življenju zvesto sledila. Ob soočanju s smrtjo nas nehoti žalostni trenutki spodbudijo k razmišljanju o smislu življenja. Zavemo se, da moramo v svojem življenju razviti višje

Vse naše življenje je do najmanjših podrobnosti zarisano v načrtu Božje previdnosti.

Gleda ga Božje vseobsegajoče oko. Zato je v njem popoln in dovršen smisel.

sv. Edith Stein

sposobnosti ter postati boljši in čistejši. Ni važno, kako dolgo živimo, temveč, da čim bolj pravilno živimo in postanemo v življenju ČLOVEK, kar je moja mami vsekakor bila.

V teh kratkih osmih mesecih bivanja v Domu svete Katarine, ki mu jaz rečem Hilton hotel, sva se neverjetno zblížali. Čas, ki nama je bil odmerjen, je bil samo najin. Sprehajali sva se, vedno poseleli pri Mariji v čudovitem parku, prepevali, se smejali in včasih tudi potarnali. »Čudni časi so«, je rekla, a hkrati vedela, da ti časi niso imeli vstopa v dom, zato smo se vsi počutili varno, prijetno. Z vsakim izmed vas je bila zadovoljna, v vaši sredini se je počutila sprejeto, koristno, ženstveno, spet je bila gospa, dama s torbico, kakor nekoč. Ostala bo moj vzgled in ponos, tako kot oče! Toliko lepega sta mi dala v življenju, toliko vrednot.

Zame bo težko slovo tudi od vseh vas, oko se orosi in glas zadrigne ... Hvala, ker ste tudi meni dali veliko spoznanj, moji zlati mami pa naklonili lepo, duhovno bogato in dostojanstveno življenje. Prav vsak posameznik je zaslužen za vse dobro in lepo, pa čeprav le s prijaznim pozdravom ali pogledom, zato ne bi izpostavljala imen. Itak so vsa zapisana v Božjem srcu. On ve! Zato naj bo tudi On vaše plačilo. Zelo vas bom pogrešala! Neizmerno sem hvaležna za vse.

Mirjam Oražem

Prostovoljstvo človeka bogati

Z gospo Lidijo me je seznanil in povezal socialni delavec Klemen Jerinc. Običajno sem jo obiskovala ob četrtnih. Bila je prijetna sogovornica, saj je vedno povedala kaj lepega in dobrega. Opazila je vaša prizadevanja za dobro stanovalcev. Zelo je bila hvaležna za trenutke in minutke, ko so se zaposleni malo ustavili pri njej in spregovorili par besed več, kot je bilo nujno. S hvaležnostjo mi je opisala prizadevnost in vztrajnost, s katero so jo zopet postavili na noge, da je potem, ko je bila iz bolnice sprejeta v dom, začela ponovno hoditi. Hvaležna je bila za fizioterapijo in nego. Razumevajoča je bila do mladih zaposlenih, ki so si morali izkušnje za delo s starostniki in njihovimi tegobami še pridobiti. Zavedala se je zahtevnosti vašega dela in poslanstva. Vsem bi privoščila dobro nagrado. Potrpežljivo je sprejemala svoje telesne omejitve in tudi omejitve zaradi epidemije. S posebno zavzetostjo je spremljala dogajanje v domovini. Tudi tu je opazila trud, bolelo in jezilo pa jo je nepoštenje in nespoštljivost. Zato je raje izkoristila možnost skupne molitve, za katero je bila vedno hvaležna.

Ob branju in pogovorih sem počasi spoznavala njeno življenjsko pot. Spo-

mine na dobrega in zavednega očeta, na pogumno in odločno mamo, na brata, na dobre učitelje, vzgojitelje, katehete, prijatelje, sopevce, duhovnike, sodelavce v računovodskem poklicu ... Z veseljem mi je pripovedovala o pohodih v Julijske Alpe in druge hribe, o lepotah narave, o ptičkih, za katere je skrbela še v Domu.

Najino srečanje ali pogovor po telefonu sva večkrat zaključili s skupno molitvijo k angelu varuhu.

Hvaležna sem ji tudi za vse molitve za moje zdravje, ko sem dneve poletja preživela v bolnici. Dobro se je izšlo.

Ko je spregovorila, da ji je zaradi okužb težko biti vse dni v sobi, je rekla, da bo njo najprej pobralo, če pride virus v dom in da si ni predstavljala, da bo v življenju kaj takšnega doživela.

Zdaj se je pridružila svojim dragim, za katerimi je žalovala. V upanju na večno srečo pri Stvarniku, ki mu je bila hvaležna za vse lepo in vse obdarjenosti.

Ema Novak

Kravcar Damijana

SLOVO

*Hitro, prehitro, minil mi je čas,
v objemu matere in očeta,
podarila sta mi zaupanje, ljubezen srca,
a vzeti sem morala slovo, ko sta odšla.*

*Presunil me je dan,
ko sta vzela slovo,
a v duhu in mislih,
se večkrat srečamo.*

*Mama moja me varuje,
me spremlja na poti sreče,
pa tudi trpljenja, zablod in solza,
a ob misli nanjo je veselje, ljubezen,
doma.*

*S tem bogastvom zdaj v drugem
kraju živim
in ga s prijatelji delim,
ki so ob meni in z njimi živim,
ob srečanjih ga v ljubezni delim.*

Naša 100-letnica Vida

Učila je nemščino na Srednji usnjarski šoli v Domžalah, nato na Osnovni šoli v Logatcu in kasneje slovenščino v Ljubljani na Osnovni šoli Vita Kraigherja.

Poklicno pot je nadaljevala kot vodja oddelka Centralne tehnične knjižnice v Ljubljani, hkrati pa je kar 30 let poučevala nemščino na Ljudski univerzi za Bežigradom v Ljubljani. Ker je obvladala tudi francoski jezik, je med drugim lektorirala tudi knjigo Vera in luč, Jean Vanieya.

Poročila se je leta 1944 in v treh naslednjih letih rodila tri otroke: Saša, Vido in Ladi. Ko ji je leta 1988 umrl mož Sander, je živela sama na Ježici in primerno skrbela zase. Obiskovali smo jo otroci in 7 vnukov. Zadnja leta ji je največ pomagala hčerka Ladi, ki je prihajala k njej iz Radomelj.

Naj kot zanimivost povem, da si je naša mami še v pozni starosti sama barvala lase, ker je hotela biti čimbolj samostojna.

Leta 2014 je dobila šen na nogah in bila sprejeta na Infekcijsko kliniko v Ljubljani. V bolnici je prebolela pljučnico. Bila je v slabem fizičnem stanju in ni več mogla živeti sama. Prosili smo za

sprejem v Dom svete Katarine, kjer si je mami zelo opomogla.

V Domu se mami dobro počuti. Pravi, da ni bila še nikoli tako zdrava. Rada obuja spomine na mladost in zna biti občasno zelo zgovorna. Potrudi se tudi hoditi ob hojci v delovni terapiji in ob skrbni pomoči hčerke Ladi. Do pred kratkim je še sama jedla, sedaj pa potrebuje pomoč.

Veseli in zadovoljni smo z oskrbo v Domu, tako z gospodinjami kot sestrami in želimo in vemo, da bo tako tudi naprej.

Hvala za vse, Bog vas živi - vse vas, ki tako skrbno skrbite za stanovalce Doma.

Vida Celarec

Najbolj dragoceno darilo, ki ga lahko daš sebi in drugemu, je tvoj čas.

Refleksija na opravljene klinične vaje

• **Anja Buh** • V Domu svete Katarine sem se počutila zelo sproščeno in sprejeto. Pohvalila bi odnos mentorice in delovnih terapevtk do študentov, ki je bil zelo pozitiven, kljub temu, da je bila za njih to prva taka izkušnja. Kot zelo pozitivno se mi zdi to, kako v Domu gledajo na vsakega stanovalca celostno in mu preko njegovih želja in prioritet poskušajo pripraviti tako vzdušje, da se počutijo kot doma. Preko sproščenega vzdušja sem se počutila motivirano za delo in učenje.

• **Alenka Novak** • Po končanih kliničnih vajah v Domu svete Katarine v Mengšu mislim, da sem se tekom celotnega tedna zelo veliko naučila ter s stanovalci in mentoricami vzpostavila pristen in prijeten odnos. Izpostavila bi rada

predvsem pozitiven odnos zdravstvenega tima, ker so preko celotnega tedna za nas zelo lepo poskrbeli in občutila sem tudi prijetno vzdušje, ki preplavlja celoten Dom svete Katarine. Zahvalila bi se predvsem gospe Damjani in gospe Citi, s katerima smo se čez teden bolj spoznale in sta mi polepšale dneve in izkušnje iz kliničnih vaj. Prav zaradi tega mi bodo klinične vaje v Domu svete Katarine še dolgo ostale v spominu.

• **Nika Levec** • Klinične vaje, ki smo jih študentke delovne terapije opravljale v Domu svete Katarine v Mengšu, so bile po mojem mnenju ena izmed najbolj poučnih in prijetnih študijskih izkušenj do sedaj. K temu je veliko prispevalo že samo vzdušje v domu, kar je posledica dobrih odnosov in sodelovanja celotne-

ga tima, prav tako pa tudi dobrih odnosov in spoštovanja tamkajšnjih stanovalcev. Zelo mi je bilo všeč, da je poklic delovnega terapevta resnično cenjen, saj z vodstvom sodeluje pri različnih odločitvah, ki se tičejo stanovalcev in imajo pri svojem delu odprte vse možnosti. Za tako pozitivno izkušnjo pa je poskrbela tudi delovna terapevtka Polona, ki nas je spremljala na vsakem koraku, nam svetovala in prikazala, kako lahko delo delovnega terapevta pozitivno vpliva na vzdušje in dobro počutje stanovalcev v domu. Prav tako se za prijaznost in vse naučeno zahvaljujem tudi delovni terapevtki Mateji, ki nam je bila pripravljena pokazati vse, kar nas je na vajah zanimalo.

Rada pa bi se zahvalila tudi stanovalcem, še posebej gospe Marti Jaklič in gospodu Krajniku, ki sta bila pripravljena sodelovati z nami, saj sem se z njuno pomočjo veliko naučila in se odlično imela. Še posebej mi je bilo všeč druže-

nje s stanovalci zunaj na vrtu, saj smo se lahko za konec naših kliničnih vaj še malo podružili, se sprehodili in s tem lepo zaključili preživet teden.

• **Karin Grdadolnik** • Te klinične vaje so mi bile skozi cel teden vsak dan bolj všeč. Po komaj enem tednu sem se počutila tako, kot da bi bila tam že več tednov. Vsi so me s svojo pozitivno energijo in sproščenostjo res navdušili. Presenetilo me je dobro sodelovanje med sodelavci med različnimi strokami. Navdušena sem bila tudi nad dobro voljo in pozitivno energijo, ki jo izžarevajo stanovalci skupaj z vsemi delavci. Vsi delujejo kot res velika družina. Še posebej bi se rada zahvalila mentoricama Poloni in Mateji, ki sta nam skozi cel teden stali ob strani, nas usmerjali in odgovarjali na tisoč in eno vprašanje. Posebna zahvala pa gre tudi gospe Marti Jaklič in gospodu Krajniku, ki sta si vsak dan v tednu vzela čas za sodelovanje z nami.

Starost je lahko lepa samo, če jo sprejmemo

Sporočilo ob Mednarodnem dnevu starejših ljudi

Prvi oktober – mednarodni dan starejših ljudi nas nagovarja, da se ustavimo ob tem ali onem pomembnem spoznanju za zdravo in kakovostno staranje ali za lepo sožitje z bližnjimi. Letos se ustavimo pri svojih letih in pri tem, kako doživljamo samega sebe. Ko ima človek za seboj sedem ali osem desetletij življenja, se počuti drugače, kakor pri štiridesetih letih. Pravimo, da za zadovoljstvo z življenjem, s seboj in svetom niso pomembna leta, ampak glava in srce. To je res, prav tako pa je res, da so noge v poznejših letih težje, spretnost manjša, pozabljivost večja in še kak starostni dodatek dobimo.

Najpomembnejše spoznanje o duševnem zdravju v starosti je najbrž stavek, ki smo ga dali za naslov: starost je lahko lepa samo, če jo sprejmemo. Pogoj za zadovoljno starost je to, da sprejemem svoja leta in vse, kar mi prinašajo. Prijetno in neljubo. Da imam vse to rad, ker je moje, ker sem vse to jaz. Če vse to spoznam in zavestno sprejemam, lahko smiselno oblikujem, koliko zmorem, kolikor ne morem, pa vzravnano nosim – po pregovoru: Drevesa umirajo stoje.

Veliko ljudi iz naše upokojske generacije ne sprejema svojih let in tega, kar nam prinašajo. Ko me vrstniki vprašajo, kako se imam, rad rečem: Le-

tom primerno – 75 jih bom imel, mlad gotovo ne bom umrl! Takoj dobim oster opomin: Jože, tako pa ne smeš misliti! Stari pa še nismo! Če se mi zdi primerno, nadaljujeva pogovor v stilu: No, jaz sem hvaležen, da sem dočakal ta leta. Vesel sem, da je šlo doslej vse kar dobro. Upam, da bo tako tudi naprej! In najin pogovor je čedalje bolj na skupni valovni dolžini.

Zakaj so mnogi starejši ljudje zagrenjeni, da vse gledajo črno, da so težavni sami sebi in drugim? Odgovor ne more mimo dejstva, da ne sprejemajo svojega staranja. Niso stvarni, niso realisti. Živijo v iluziji o sebi. Podobno kakor nekateri mladi, ki namesto da bi svoje moči vpregli v izzive samostojne odraslosti z odgovornim delom, učenjem, ljubeznijo ..., silijo – kot vešče v ogenj – v iluzijo stalnega dobrega počutja in segajo po mamilih, opijanju, razbijaštvu v skupnosti. Če starajoči se človek ne sprejema izziva svojega zorenja ob kopičenju let in pojevanju moči, dela sebi škodo, bližnjim pa težave – enako kakor mlad razvajenec.

Smisel starosti je precej drugačen, kakor je v mladih letih. Mlad človek ga uresničuje, ko sprejema osebno odgovornost zase, za svoje poklicno delo in družino. Kaj je smisel življenja v starosti? V starosti zorimo tako, da sprejemamo vsa svoja leta in vse svoje življenjske izkušnje – dobre in slabe. Da dobre iz-

kušnje spoliramo v bisere, ki se jih veselimo, smo nanje ponosni in zanje hvaležni. Da slabe življenjske izkušnje mirno pustimo na kompostu, da pregnijejo – ko se to zgodi, se iz njih sproščeno učimo živeti sami in bližnji ob nas. Da smo dejavni in živahni v skrbi zase in za druge, kolikor nam dopuščajo moči in razmere. Da zaupamo v prihodnost. Da se učimo od mlajših, od vrstnikov in iz kulturnega zaklada človeštva. Da prepuščamo svoje znanje in imetje rodu, ki bo razvijal človeško kulturo in svet za nami. Skratka: da se učimo tisočletne modrosti, ki jo je nedavno potrdilo znanstveno raziskovanje: biti zavestno pozornejši na dobro kakor na slabo – najti v sebi, v drugih in v razmerah pet lepih in dobrih stvari na eno slabo.

Takšno sprejemanje sebe je pogoj za lepo starost. Naučiti se ga, zahteva vsaj toliko truda, kakor naučiti se tujega jezika. Splača pa se. Saj imamo vse svoje človeške zmožnosti zato, da skrbimo za smiselno življenje in sožitje. Če to uresničimo vsaj v starosti, se nam na koncu uresniči srčna želja našega pesnika Gradnika: Ko odpadem, naj odpadem zrel!

*prof. dr. Jože Ramovš,
predstojnik Inštituta Antona Trstenjaka
za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje*

Krka

*Krka, Krka sinja reka
v soncu ti pozdravljaš nas.
Kakšna pa je tvoja zgodba,
veš le ti in biser te noči.*

*Biser pa pripoveduje zgodbo,
ki polna neprespanih je noči,
a splavale so po tvojih strugah,
da srce se pomiri.*

*In srce je zopet mirno,
da s teboj zapoje zdaj,
pesem našo, nam slovensko
spet srce zapoje nam.*

*Z mano pa pojo jih fantje,
mladi fantje pesmi te,
združimo se v ljubezni,
še naj vriska nam srce.*

Srce

*Srce je jokalo
in trepetalo,
da kdaj ne izve,
da ga bo zapustilo dekle.*

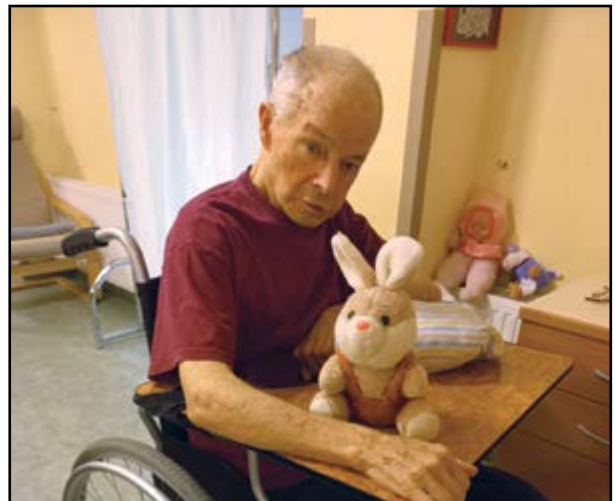
*Gore je ljubila,
a zal'mu fantiču bolečino storila,
ki ljubil jo je,
podarjal ljubezen in svoje srce.*

*V daljni deželi spominja se dni,
ljubezni bogate s poljubi.
Tokrat ji podarjal roko,
besedo je dal, da vzame jo za ženo.*

*A po mesecu dni slovo se zgodi,
v solzah oko se rosi,
saj s pogledom v gore,
vso resnico izve.*

*Avtorica pesmi je ga. Damijana Kravcar,
pesmi so objavljene v zbirki Moje pesmi, moj Nemir*

V spomin

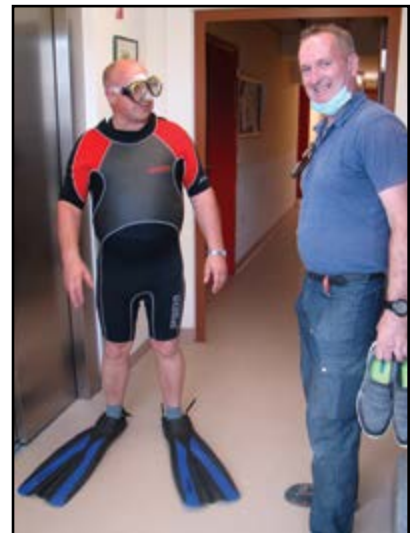
V desetih letih delovanja našega Doma se je zamenjalo nekaj zaposlenih, mnogi so odšli na druga delovna mesta v želji po novih izzivih, dodatnih znanjih, novih delovnih izkušnjah, dve zaposleni pa sta nas, žal, zapustili za zmeraj.

V letu 2015 smo se poslovili od Mojce Zavratnik. Mojca je bila zaposlena v Domu svete Katarine kot bolničarka. Srčno je opravljala svoj poklic, s svojim nasmehom in dobro voljo je dopolnjevala svoje poklicno poslanstvo.

V letu 2021 pa smo se poslovili od Bojane Fende. Bojana je bila zaposlena na delovnem mestu gospodinje. Svoje delo je jemala zelo resno in natančno. S stanovalci je spletla lepe vezi, skupaj so mnogokrat odšli na sprehod v naš park. Zelo rada je z njimi pokramljala, se nasmejala.

Spomin je kot pesem, ki v srcu odzvanja,
spomin je kot cvet, ki nenehno poganja,
spomin je svetloba, ki dušo obliva,
spomin je ljubezen, ki v srcih prebiva.

Žarki svete Katarine

zbornik ob 10-letnici Doma svete Katarine

Zbrala	Snežana Golob
Oblikovanje in grafična priprava	Karmen Hvala
Fotografije	arhiv Zavoda usmiljenk - Doma svete Katarine
Tisk	Tiskarna Januš
Naklada	400 izvodov

Mengeš, december 2021

Za interno uporabo.

**z upanjem
v jesen
življenja**